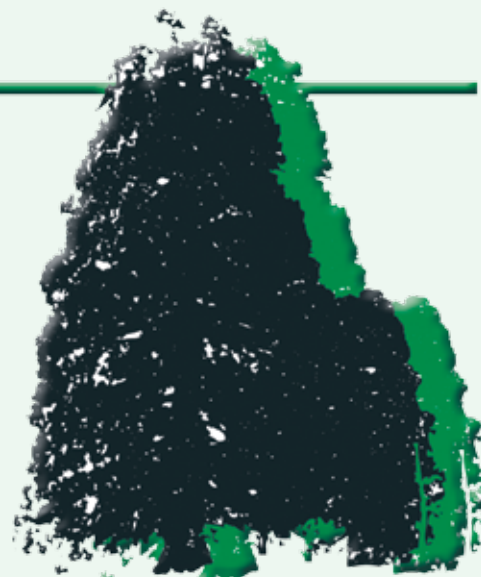

ŠUM SEKVOJ

MAJ, veliki traven / 2018

GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

Foto: Bogdan Mali

Ostani z nami, **Šum sekvoj!**

Sekvoja, ki pošumeva v noč . . .

V šestdesetih letih je Marjana Deržaj zapela popevko Orion. V njej govori o paru, ki ga čez tisoč let več ne bo, medtem ko bo sedmero zvezd Oriona še vedno sijalo. Pesem ima tako pomembno sporočilo, da se vanjo vsako leto pri pouku poglobljajo tudi devetošolci. Morda marsikateri nepomembni podatek pozabijo, v večini pa znajo povedati glavno sporočilo: Vse je umrljivo, le ljubezen je večna.

To morda na prvi pogled nima nobene zveze z našim glasilom. Vendar če v življenju vse presojamo le po tem, kar se vidi na prvi pogled, potem znamo umreti zelo osiromašeni. Večnost ljubezni ima močno povezavo z vsem, saj ljubezen ni le višja oblika naklonjenosti med dvema človekoma. Je tudi do domovine, do kraja, v katerem živimo. In do krajanov.

V tej popevki igra pomembno vlogo starodavni hrast. Hrast, ki je priča vsemu, kar se dogaja pod njegovim okriljem. Najprej je to zeleni hrast, ki pošumeva v noč, čez tisoč let pa je ta hrast prastaro drevo. Drevo, ki preprosto šumi, ob tem pa vidi, spremlja, opazuje ... Dovolj je, da v pesmi besedo hrast nadomestimo s sekvojo. Če to storimo, potem Marjana Deržaj poje o nas, krajanih krajevne skupnosti Birčna vas, in o vsem, kar se dogaja blizu ali pa malce dlje od naše sekvoje.

Vse je umrljivo, vse se stara, le ljubezen je večna. Mnogo naših krajanov je v času od zadnje izdaje Šuma sekvoj odšlo, med njimi tudi glavna nosilca našega glasila Alojz in Srečko. Vsi člani uredniškega odbora smo si bili enotni, da jima želimo postaviti spomenik. Ni zgrajen iz kamna, je pa iz besed. Beseda pa je tista, ki se prelije v črnilo in tam ostane. Za arhiv, za prihodnje rodove, za trajen spomin.

Ko je od nas nenadoma odšel Alojz, se je Srečko spraševal, kako bomo.

Ko je pol leta kasneje sredi pripravljanja glasila odšel Srečko, smo se ostali spraševali isto. Še z večjo resnobo.

Toda kot vedno se je pokazalo, da ko se roka pridruži roki in glava glavi, potem se zmore veliko. Več, kot smo si predstavljali. Od nekod se je vzela dodatna motivacija, ki je prej nismo poznali. Prej smo delali za krajane, sedaj smo poleg tega delali še za njih, za njun spomin, za eno od njihovih mnogih želja, ki sta jih imela. Da Šum sekvoj ostane. Morda je tudi zato letošnja izdaja našega glasila obsežnejša in bogatejša.

Človek je umrljiv, ljubezen pa ni. Sekvoja tako kot starodavni hrast v pesmi opazuje požrtvovalnost, delavnost, pripadnost ... To so morda malo trši pojmi, kajti včasih raje izgovorimo nekaj bolj okornega kot pa tisto besedo, ki se ji reče ljubezen.

Letošnja izdaja Šuma sekvoj noče biti temačna.

Prej nasprotno. Želi povedati o velikih stvareh, ki so jih z ljubeznijo opravljali ali pa jih še opravljajo nekateri med nami.

Naj vam bo branje prijetno in naj ob tem v vseh nas, zbranih pod krošnjo velike sekvoje raste ljubezen do naše domovine in našega kraja.

Karmen Jenič

IN MEMORIAM

Alojz Muhič

Na pragu jeseni, ko vse zori, je 20. septembra 2017 od nas odšel Lojze Muhič. Nikoli ne bomo dobili odgovora, zakaj je nekdo poklican v večnost, ko ga najbolj potrebujemo. Zastal nam je korak in dih, ko smo izvedeli, da je mož, oče, dedi, sosed, prijatelj, sokrajan Lojze, za vedno odšel, brez slovesa, poln načrtov. Kljub temu, da je deloval kot skala, je bila v njem zelo mehka in čuteča duša. Tisti, ki smo ga poznali bolje in dlje, vemo, da

je bil Lojze človek iz naroda, ki je predvsem znal prisluhniti in pomagati malemu človeku.

Ob slovesu soseda, krajana, prijatelja prihajajo na dan spomini iz otroštva, ko smo se družili v igri, pa tudi kasneje. Velikokrat je pomagal pri vprašanjih, za katere nismo poznali odgovora in znal je deliti svoje življenjske izkušnje glede razvoja in napredka v svoji okolici. Vedno je našel vzpodbudno besedo.

Rodil se je v Birčni vasi, 13. maja 1950. Tu si je ustvaril družino, ima štiri otroke in še posebej je bil ponosen na svojih šest vnukov, s katerimi se je rad družil in veselil. Odkrival jim je skrivnosti in prave vrednote sveta, katerim je sledil tudi sam.

Bil je tudi zavzet vinogradnik.

Vse svoje življenje je živel v Birčni vasi, to je s krajem in z ljudmi. Njegovo življenje je bilo življenje trdega dela in skrbi za dom in širšo družbeno skupnost vse od otroških let.

Učenec podružnične šole v Birčni vasi

Alojz Muhič je svoje šolanje začel na podružnici v Birčni vasi. Ob 150-letnici svojega delovanja je Osnovna šola Šmihel izdala tudi zbornik Pod šmihelskim soncem. V njem je objavljen intervju z Alojzom Muhičem kot županom in nekdanjim učencem šole. Objavljamo odlomek intervjuja

Predsednik krajevne skupnosti

V KS Birčna vas se je že s 15 leti aktivno vključil v družbeno življenje, ko je postal predsednik Vaškega aktiva mladine, z 20 leti predsednik SZDL, v letih 1976–1986 pa je opravljal dela tajnika KS. Pravi napredek krajevne skupnosti se je začel z njegovim predsedovanjem od leta 1986 do leta 1995 in od 2002 do 2006. Takrat je zasedel mesto župana MO Novo mesto, kar je trajalo do leta 2014.

V času predsedovanja KS, ki ga je začel s sloganom »Pot iz nerazvitosti«, je naše področje veliko pridobilo. Prav v njegovem času se je urejalo telefonsko omrežje, vodovod, ceste, vaške poti in središča, pokopališče in mrliška vežica v Stranski vasi, gasilski domovi, športni objekti. Tudi v drugem obdobju vodenja sveta KS je bilo njegovo glavno vodilo urejanje infrastrukture, izgrajen je bil vodovod in vodohran v Velikem Podljudnu, pričelo se je z izdelavo projektov in gradnjo kanalizacije.

Lahko bi še naštevali, saj je znal k sodelovanju vzpodbuditi in povezati svoje krajanje. Velikokrat je pri izvajanju del prišlo do nesoglasij, a jih je vedno s svojo umirjeno odločnostjo znal rešiti.

Bil je pravi borec in prostovoljec za dobrobit ljudi. Skoraj ni društva, ki ga ni podpiral, bil njegov član ali voditelj.

Zapisal se je med gasilce, borce, imel razumevanje za lovce, podpiral je šport, izobraževanje na vasi in še in še, skratka, za nas se je razdaljal.

..... pod šmihelskim soncem

Kaj se zgodi, če grizeš hruške na drevesu ...

Intervju z Alojzijem Muhičem, županom Mestne občine Novo mesto (2006–2014)

Na spletni strani Mestne občine Novo mesto lahko zelo hitro zasledimo, da ste prvi del svoje osnovne šole obiskovali v Birčni vasi, višje razrede pa v Šmihelu. Kaj vam najprej pride na misel, ko se spomnite na svojo osnovno šolo?

V prvi razred sem vstopil leta 1956. Takrat smo z veseljem pristopili v šolo in tudi res radi hodili. V Birčni vasi takrat še ni bilo igrišča. Imeli smo zelo dobrega učitelja Albina Golobiča. S šajtrgo smo vozili leš iz vagonov, ki so bili na bližnji železniški postaji, in smo si naredili igrišče iz leša. V Birčni vasi je bil velik poudarek na ročnih delih, naučili smo se vse od cepljenja drevja pa do izdelovanja avionov. Izdelovali smo lutke za na roke. Bilo je prijetno.

Se morda spomnite tudi prehoda iz Birčne vasi v Šmihel? Kako so vas, ki ste prihajali iz podeželja, sprejemali v mestu? V čem se je šmihelska šola še razlikovala od podružnice?

Dobro se spomnim prehoda. Lahko rečem, da takrat nismo imeli najboljših podlage za nadaljnje šolanje, ker je bil večji poudarek na ročnih delih, manj pa na matematiki in čem drugem. Nismo bili najboljši učenci, pa vendar je bilo tudi v Šmihelu lepo. Šola je bila bistveno manjša, brez telovadnice. Občutili smo tudi delitev med učenci vlakarji in primestnimi učenci. Bili smo manjvredni učenci. Morda je bil to tudi samo občutek. Smo se pa zelo dobro znašli v delavnicah, s katerimi je bila šmihelska šola dobro opremljena.

Mnogi radi rečejo: »Ko sem jaz hodil v šolo, je bilo drugače.« Kaj je je sedaj drugače? Lahko izpostavite kakšno dobro stvar, ki je včasih bila in je sedaj ni več? In obratno?

Časi se spreminjajo in tako, kot je bilo takrat, ko sem jaz hodil, ne bo več nikoli. Sodobna tehnologija je napredovala in prav je tako. Žal mi je le, ker pozabljamo na stvari, ki

Soustanovitelj Šuma sekvoj

Zadnje obdobje je pomembno prispeval k nastajanju lokalnega časopisa Šuma sekvoj, za katerega je bil leta 1986/87 pobudnik in soustanovitelj. Njegov hobi je bil proučevanje zgodovine naših krajev in običajev, o katerih je veliko izvedel pri prebiranju raznih zgodovinskih zapisov. S svojimi prispevki nam je prikazal našo zgodovino. Svoje vedenje je znal zanimivo prikazovati in radi smo

so v življenju tudi potrebne. Kmalu ne bo nihče več znal splesti košare ali pa cepiti sadnega drevja. Gre za kup življenjskih potreb, ki jih potrebuješ izven svojega poklica ali svojega dela. Mi nismo imeli nič, le radio, televizija je prišla šele kasneje, da o ostali elektroniki ne govorim. Imeli pa smo igre v okolju in bolj smo živeli z naravo, kot pa živijo današnji otroci. Tudi vzgoja se je spremenila. Starši bi morali pristopiti drugače. Vzgajati otroke v to smer, da bi pozdravili starejše, jim odstopili sedež, jim pomagali, če bi videli, da nesejo težka bremena ... Učitelje smo bolj spoštovali, bili smo dokaj ubogljivi, je pa zapela tudi palica ali padla klofuta.

Ste bili tudi vi deležni kakšne?

Tudi. V Birčni vasi smo imeli lep vrt s sadnim drevjem. Med počitnicami smo hodili ta vrt okopavat. Ko so v jeseni hruške zorele, so bile lepe, rumene ... in enkrat sem jo ugriznil, da bi poskusil, če so zrele. Učitelj je prišel v razred in rekel: »Kdo je jedel to hruško?« Šel je od učenca do učenca in ko je prišel k meni, je rekel: »To so tvoji zobje.« Vzel je palico in potem se je zgodilo, kar se je.

Sklepam, da vaši starši ob tem niso nemudoma pritekli v šolo?

Učitelj se je vozil z vlakom v Semič. Tisti dan je srečal mojega očeta in mu rekel: »Mulca sem ti danes premlatil.« Oče ga je vprašal, kaj se je zgodilo. »Hruške na drevesu je grizel,« mu je pojasnil učitelj. »Prav si naredil,« je rekel oče, in ko je prišel domov, me je dal še on čez kolena.

poslušali njegova pripovedovanja, saj nam je marsikaj razkril o naši preteklosti. V zadnjem obdobju se je z veseljem lotil tudi raziskovanja zgodovine železnice. V lanski številki Šuma sekvoj je objavil prvi del zgodovine izgradnje dolenske železnice, nadaljevanja z njegovimi besedami pa žal ne bomo mogli prebrati. Spominjali pa se bomo vseh njegovih dobrih del, odprtega duha in srca za potrebe ljudi različnih slojev in starosti. Sprejemal jih je v svoj dom, poslušal njihove stiske in skupaj z njimi poiskal prave rešitve.

Gasilec

Alojz Muhič se je pri svojih 27 letih vključil v gasilsko organizacijo ter tako pokazal, da je pripravljen na plemenit način prispevati za dobrobit sokrajanov. Vsi, ki so ga poznali, vedo, da je bil časten in dober gasilec kar 40 let. Od leta 1997 do 2008 je predsedoval Gasilski zvezi Novo mesto, ki ima pod okriljem 48 prostovoljnih gasilskih društev, in za njo vzorno in vestno skrbel. Od leta 1998 do 2003 je bil tudi predsednik Gasilske regije Dolenjske ter hkrati član predsedstva Gasilske zveze Slovenije. Od leta 2003 do 2008 je bil član predsedstva Dolenjske gasilske regije, hkrati pa je v tem obdobju opravljal tudi funkcijo člana nadzornega odbora GZS. Tudi od leta 2008 do 2013 je opravljal kar dve gasilski funkciji hkrati: bil je član arbitraže pri GZS in član komisije GZS za Status gasilca.

Delo za gasilce in z gasilci mu nikoli ni bilo odveč – vedno v veselje in zadovoljstvo. Gasilcev ni pustil na cedilu niti tedaj, ko je leta 2006 postal župan Mestne občine Novo mesto. Tudi z županskega mesta je vedno podpiral delo gasilcev in se udeleževal gasilskih prireditev. Gasilci so ga bili vedno veseli, saj je bi preprost, ljudski človek. Eden izmed njih – GASILEC.

Vedno je govoril, da mu medalje in odlikovanja ne pomenijo veliko, večje zadovoljstvo mu je predstavljalo zavedanje, da je naredil nekaj dobrega. Pa vendar njegovo požrtvovalno delo v gasilstvu ni bilo spregledano, kar dokazujejo tudi različna odlikovanja, ki jih je prejel v času članstva v Prostovoljnem gasilskem društvu Stranska vas. Prejel je tudi Gasilsko odlikovanje III. stopnje, Plaketo gasilskega veterana ter Odlikovanje GZ Novo mesto ob 50. letnici njenega delovanja.

Svoje gasilsko znanje je kot predavatelj in višji strokovni svetovalec, s činom Višji gasilski častnik organizacijske smeri II. stopnje, vedno prenašal na mlade in tako poskrbel, da gre gasilstvo naprej, iz roda v rod, za kar so mu gasilci neizmerno hvaležni.

Ob žalostnem slovesu so se gasilci že zadnjič poslovili z gasilskim pozdravom »Na pomoč!«, v njegovo čast, slavo in za slovo pa se je še enkrat oglasil zvok sirene.

Član Zveze borcev

»Alojz Muhič (1950–2017) je bil dolgoletni član KO ZB za vrednote NOB Birčna vas. Bil je zgleden, aktiven in nepogrešljiv član v naši organizaciji in tudi v mnogih drugih, zlasti v krajevni skupnosti kot predsednik Sveta KS več mandatov, v gasilski organizaciji, kjer je bil predsednik območne zveze, in v občini, kjer je bil dva mandata župan Mestne občine NM. Njegovo umirjeno nastopanje je delovalo povezovalno in ljudje so mu sledili v akciji. Zaslužen je za razvoj lokalne skupnosti in naše organizacije. Njegove zasluge so:

- za organiziranje ali sodelovanje pri lokalnih počastitvah zgodovinskih in jubilejnih obletnic s spominom na NOB, našo organizacijo in njene člane;
- za organizacijo tovariških in družabnih srečanj;
- za organiziranje rednega ali investicijskega vzdrževanja spominskih objektov o dogodkih in žrtvah NOB;
- za razvijanje solidarnosti in dobrih odnosov med članstvom v naših organizacijah in drugod;
- za financiranje delovanja ZB NOB občine in KS.«

Ta naveden zapis je obrazložitev predloga za priznanja najzaslužnejšim članom Zveze borcev NOB. Ti naj bi priznanja prejeli letos ob 70. obletnici ustanovitve organizacije. Alojz Muhič je srebrno plaketo ZZB NOB Slovenije dobil žal posmrtno.

Odšel je nenadoma, za njim je ostala praznina. Kako spoštovan je bil, je bilo očitno na njegovem pogrebu. Toliko ljudi in med njimi pomembnejših še ni bilo na našem pokopališču. On ji bil tovariš z veliko začetnico. Organizacijo vzdržujejo nesebični člani in ZZB Slovenije je v njegovih dejanjih prepoznala zasluge, vredne splošnega in globokega spoštovanja.

Delegacija KS Birčna vas se je po spominski slovesnosti v spominskem parku NOB na Ruperč Vrhu ob dnevu spomina na mrtve še posebej poklonila pokojnemu Alojzu Muhiču na njegovem preranem grobu.

Tone Pavček je napisal: *Treba je mnogo preprostih besed kakor KRUIH, LJUBEZEN, DOBROTA, da ne bi slepi v temi na križpotjih zašli s pravega pota.* Lojze je te besede udejanjal, spoštoval je ljudi, imel jih je rad, sprejemal drugačnosti, znal in zmoget je mnogim pomagati. Njegova pokončna in poštena drža nam bosta za vzor.

Dragi Lojze, ostal boš v naših spominih!

IN MEMORIAM

Srečku

Na pragu pomladi, 7. aprila 2018, je zaspal naš prijatelj, sošed, krajan Feliks Petric, ki ga poznamo pod imenom Srečko. Sredi načrtov in idej ga je premagala bolezen. Rodil se je v Novem mestu 20. 4. 1946 in s starši živel v Birčni vasi. Po končanem šolanju se je preselil v Novo mesto in začel z delom v IMV, po odsluženem vojaškem roku pa je bil do leta 1990 zaposlen v TOZD Grafika. Ko je istega leta Dolenjski list ustanovil

Televizijo Vaš kanal, se je tam zaposlil kot grafični operater. Jeseni leta 1991 je nastopil službo v Protektu in tam ostal do upokojitve.

V njem je tlela želja, da bi postal vojaški pilot, a se mu ni uresničila. Željo po letenju pa je uresničil, ko je postal pilot motornega in jadralnega letala. Tako si je lahko velik del bivše države ogledal iz zraka. Za Srečka lahko rečemo, da je bil avanturist in rad se je družil z različnimi ljudmi. Zelo rad je imel letenje, potapljanje, vožnjo s čolni in podobno. Ne smemo pa pozabiti njegovega prispevka k želji k izboljšanju kakovosti življenja v družbi, še posebej v lokalnem okolju. Rad je imel ljudi okrog sebe in je kljub bolezni, ki ga je pestila, vedno našel vzpodbudno besedo za sogovornika. Njegova pokončna in poštena drža nam bosta za vedno ostala v spominu.

Srečko je bil med prvimi, ki so začeli zgodbo Šuma sekvoj. Pred 31 leti so začeli zanesenjaki z izdajo lokalnega glasila. Na nekaj listih, v ciklostil tehniki, so razmnožili po dvesto izvodov informatorja in ga posredovali gospodinjstvom po krajevni skupnosti Birčna vas. Sprva je bil Srečko tehnični urednik, kar je pomenilo zagotovitev tiska letnika, kasneje je skrbel tudi, da so izdaje podprla sponzorska sredstva. Pred leti je prevzel odgovornost in postal še urednik Šuma sekvoj. V času njegovega urednikovanja (tehničnega in odgovornega) je Šuma sekvoj spreminjal podobo in postal naš krajevni časopis. Zajema dogodke, dejstva in aktivnosti v našem okolju za preteklo leto, letopis.

Ko po desetletjih pogledamo nazaj na začetke in doseženo pod njegovim urednikovanjem, lahko damo kapo dol. Mnogo donatorjev je obiskal in naprosil prispevke za kritje stroškov, kar je omogočilo izdajo glasila.

Ob tej si pogledjmo, kaj je ob dogodku v šoli v Birčni vasi leta 2016, povedal njegov zelo dober prijatelj Lojze Muhič:

»Kot prvega in za najzvestejšega štejem tehničnega urednika Srečka Petrica, ki je z našim glasilom rastel vse od prve izdaje leta 1987. S skromnimi začetki grafične priprave Dolenjskega informativnega centra TOZD Grafika, kjer je bil zaposlen, pa do današnjih dni, ki je kot upokojenec še vedno aktiven, le grafična priprava se je z razvojem tehnike bistveno spremenila. Srečko pa je poleg tehničnega urednikovanja našega glasila izdal tudi druga zgodovinsko zaznavna dela, saj je med drugim napisal učbenik za jadralne letalce, učbenik za pilote motornih letal. Izdal je tudi brošuro »Spomeniki in obeležja v KS Birčna vas«, ki je bila prevedena tudi v italijanski jezik in druge publikacije.

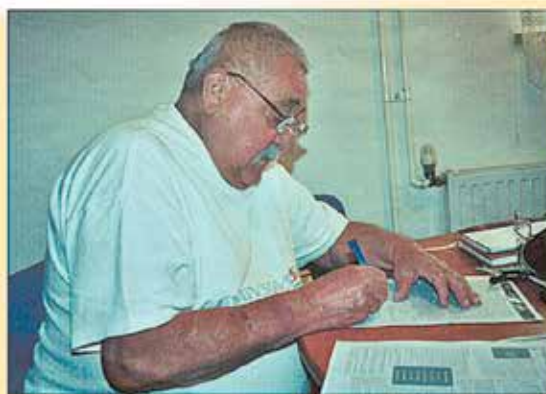
Zato Srečku iskrena hvala, in da bi še naprej z nami ustvarjal naš informativni list.«

Srečko je bil gonilna sila našega časopisa. Z neizmerno voljo je prevozil nešteto kilometrov, opravil pogovore in s fotografijo zabeležil številne raznolike dogodke v krajevni skupnosti. S spoštovanjem in v čast nam bo nadaljevali njegovo delo, stopiti v njegove čevlje pa zagotovo ne bo lahko.

Na Srečkovo željo smo se letos zbrali člani uredniškega odbora v januarju, se dogovorili, da pohitimo s prispevki. Čutiti je bilo, da gre za prenos urednikovanja na vitalnejšo in mlajšo osebo. Žal se je to tudi zgodilo. Člani uredniškega odbora Karmen, Majda, Darja, Vida, Bogdan in drugi pisci člankov bomo nadaljevali njegovo delo.

Šum sekvoj bo ostal z nami, ti, Srečko, pa tudi. V naših spominih in mislih.

Uredniški odbor

FELIKS SREČKO PETRIC
časnikar, glavni urednik glasila KS
Birčna vas Šuma sekvoj

Vse svoje življenje se ukvarja s časnikarstvom. Ustvarjal je v tehničnem oddelku Dolenjskega lista, TOZD Grafika, kjer so montirali časopis ter ga vozili v tisk v Ljudsko pravico v Ljubljano. Kot tehnični urednik je sodeloval pri izdajah revij Krila in Rezervist. Izdal je brošuro »Spomeniki in obeležja v KS Birčna vas«, ki je bila prevedena tudi v italijanski jezik, in druge publikacije.

Sodeloval je pri pripravi prvega slovenskega učbenika za jadralne pilote in učbenika za pilote motornih letal. Bil je soavtor vodiča po Novem mestu, ki se je imenoval 3K (Kaj? Kje? Kdo?).

Od leta 1987 je bil tehnični urednik glasila KS Birčna vas Šuma sekvoj, sedaj pa že vrsto let pri glasilu sodeluje kot odgovorni urednik. Fotografira dogajanja na različnih prireditvah KS Birčna vas. Je nekdanji učenec naše šole in še vedno živi v šolskem okolju Birčna vas.

Ob izdaji knjige Rastemo v svoji majhnosti, ki jo je oktobra 2017 izdala Osnovna šola Šmihel v okviru projekta Rastoča knjiga, je bil med predstavitev in opise lokalnih ustvarjalcev uvrščen tudi Srečko. Objavljamo izsek iz omenjene knjige.

Drage krajanke in krajani Birčne vasi,

v lanskem letu smo v Mestni občini Novo mesto uspešno zaključili investicijsko zelo intenzivno leto. V poletnem obdobju lanskega leta smo imeli hkrati v izvedbi kar 46 različnih investicij.

Upravičeno smo lahko ponosni na 27 energetsko prenovljenih javnih objektov, med katerimi gre večinoma za vrtce in šole. S tem projektom javno-zasebnega partnerstva, ki mu lahko pripišemo prebojno vrednost na državnem nivoju, smo storili pomemben korak za prihodnost naše občine. Naši otroci bodo namreč svoje znanje nabirali v prenovljenih objektih, ki so s sanacijo tudi bistveno prijaznejši do okolja.

Ko se bomo ozirali na leto 2017, ne bomo mogli mimo dejstva, da je to leto, v katerem se je začela prenova mestnega jedra. Ta ambiciozen projekt bo tudi v letošnjem letu eden bolj izpostavljenih in verjamem, da se bomo kmalu srečevali na prenovljenem Glavnem trgu, na katerega bomo lahko ponosni.

Novega mesta si ne moremo predstavljati brez uspešnih gospodarskih zgodb, zato bomo v letošnjem letu nadaljevali s politiko podpore gospodarstvu. Zainteresirani vlagatelji imajo od lanske jeseni na voljo komunalno opremljeno gospodarsko cono na Brezovici, letos pa nadaljujemo z opremljanjem gospodarske cone na Livadi.

Pomemben gradnik pri ustvarjanju pozitivne zgodbe so krajevne skupnosti, s katerimi si vsako leto prizadevamo krepiti sodelovanje in po najboljših močeh reševati izzive posameznih bivalnih okolij. Gre za konkretne izzive za izboljšanje kakovosti bivanja.

Od začetka mandata smo občutno zvišali sredstva, namenjena krajevnim skupnostim. Zelo uspešna je bila uvedba letnih razpisov za sofinanciranje projektov, pri katerih posamezna krajevna skupnost zagotovi del sredstev, preostanek pa doda Mestna občina Novo mesto. Na teh razpisih ste bili zelo proaktivni tudi v Birčni vasi, kjer ste preko razpisa izvedli nekatere preplastitve cest in javnih poti, nekaj jih je še v načrtu, med letošnjimi projekti pa gotovo velja izpostaviti tudi ureditev površin za druženje krajanov.

V bližnji prihodnosti na območju vaše krajevne skupnosti načrtujemo izgradnjo avtobusnega postajališča in rekonstrukcijo regionalne ceste od podvoza z železniško progo do osnovne šole. Za avtobusno postajališče je projektna dokumentacija že v pripravi, zato začetek izvedbe načrtujemo v drugi polovici letošnjega leta. Tudi rekonstrukcija regionalne ceste je že v projektiranju, prizadevamo si za čimprejšnjo uskladitev sofinanciranje z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo, izvedbo pa načrtujemo v letu 2019.

Seveda ne gre samo za gradbišča, veseli smo tudi številnih »mehkejših« projektov v naši občini. Novomeški Pešbus je bil na državnem nivoju prepoznan kot najuspešnejša izvedba tega projekta v Sloveniji. Celostni sistem mobilnosti smo začeli graditi s sistemom za izposajo koles in sistemom brezplačnih prevozov za starejše in invalide, letošnje leto pa bomo posvetili enemu največjih Novomeščanov Leonu Štuklju, saj mineva 120 let od njegovega rojstva.

Smo na pravi poti, zato vas vabim, da nadaljujemo s smelimi koraki za našo skupno prihodnost.

Gregor Macedoni,
župan Mestne občine Novo mesto

Poročilo o delu

Imeli smo 4 redne seje, ostali medsebojni kontakti so potekali po običajnih medijih. Ves čas v našem mandatu in tudi v preteklem letu smo se trudili v okviru finančnih in ostalih možnosti za čim bolj racionalno porabo sredstev.

Izkoristili smo možnosti sofinanciranja projektov s strani Mestne občine Novo mesto in se prijavi na razpise. Uspešni smo bili na prijavljenih razpisih in tako smo lahko izvedli načrtovana dela s 50-% sofinanciranjem Mestne občine Novo mesto:

- **Asfaltiranje dela ceste na Dol. Lakovnicah** v dolžini cca. 170 m.
- **Asfaltiranje dela ceste** v Stranski vasi – nad tunelom. Ob tem so bili urejeni odvodnjavanje, vgrajena infrastruktura za razsvetljava in ekološki otok.
- **Asfaltiranje ceste Mali Podljuben** – že utrjena pot.
- **Izvedena je bila preplastitev ulice pri gradu na Ruperč Vrhu** in zamenjano ogledalo za varnejše vključevanje na glavno cesto.
- Uredili smo ekološki otok na Ruperč Vrhu.
- Pri GD Mali Podljuben smo s sofinanciranjem MO namestili igrala.

Pristojne službe so na našo pobudo po prijavi krajanov izvedle postavitev mejnih znamenj, ki so bila odstranjena ob izgradnji kanalizacije v Birčni vasi. Ko že omenjamo kanalizacijo, velja

sveta KS Birčna vas v letu

omeniti, da se pojavljajo posamezne napake pri delovanju sistema. O vsem so pristojne službe na Komunali obveščene in napake odpravljajo. Pri tem ni odveč omeniti opozorilo z njihove strani, da uporabniki upoštevamo, kaj sodi v kanalizacijo. Tako bo posledično manj okvar.

Ves čas sodelujemo z aktivnimi organizacijami in društvi v naši KS, tudi s sofinanciranjem nakupa potrebne opreme v okviru dogovora iz leta 2015.

Da bi bilo obveščanje krajanov čim boljše, smo pripravili srečanja krajanov. Zaradi velike površine naše KS smo srečanja opravili **na treh lokacijah**: v decembru v Birčni vasi, kjer smo predstavili naše dosedanje delo in načrte za leto 2018, v Stranski vasi in v Malem Podljubnu pa v marcu 2018.

Na teh zborih je sodeloval tudi predsednik varnostnega sosveta, s katerim sicer dobro sodelujemo, predstavnik policije in predstavnik Mestne občine Novo mesto. V Stranski vasi nas je obiskal župan Gregor Macedoni in s tem pokazal, da mu je mar za naše delo in tudi probleme. Na ta način smo zaznali in rešili kar nekaj težav.

Romska problematika – v lanskem letu smo preko javnih del s sodelovanjem CSD zaposlili Roma.

Nadaljevali smo vse že utečene aktivnosti:

- **Šum sekvoj** – sodelovanje pri izdaji časopisa.
- **Organiziranje prireditve**: tradicionalne prireditve ob dnevu žena in materinskem dnevu.
- **Čistilna akcija – april 2017**. Kljub majhni udeležbi je potrebno s tem nadaljevati.
- **Tradicionalni pohod po poteh KS**. Bil je 27. maja 2017 s ciljem v Padežu.
- **Sodelovanje pri prireditvi** obdaritve otrok za Dedka Mraza.

Odločili smo se za organiziranje strokovne ekskurzije krajanov na Gorenjsko v septembru. Tudi to je prispevek k medsebojnem spoznavanju in druženju krajanov.

Sodelovali smo pri prireditvi 3. olimpijade KS na Dolžu – maja 2017.

Ob energetske sanaciji šole so bila zamenjana tudi vrata in okno v pisarni KS. Nabavili smo tudi novo oglasno tablo.

Zavedamo se problema nerešenega prometa pri podružnični šoli v Birčni vasi. Trudimo se za rešitev te težave. Izdelan je idejni projekt mirujočega prometa, v delu pa je tudi projekt rekonstrukcije dela državne ceste od šole do podvoza z železnico. Ta načrt vključuje rešitev parkiranja pri šoli, obojestranski avtobusni postajališči, priključke na državno cesto s smeri Ušivca, šole in Moravčevih ter pločnik z razsvetljavo. Zaenkrat potekajo priprave po načrtu, obljubljen pa je izvedba v naslednjem letu, če bo vse potekalo po predvidevanjih.

Ob tem velja tudi omeniti potek postopka za izgradnjo avtobusnega postajališča v centru Birčne vasi. Postopki do sedaj potekajo po načrtih. Če ne bo nepredvidenih ovir, je obljubljen začetek gradnje v letošnjem letu.

Oba postopka vodi MO Novo mesto, seveda z našim sodelovanjem.

S sodelovanjem pristojnih služb na MO in z vzdrževalcem cest CGP smo skrbeli za urejanje javnih cest in poti.

Podali smo vlogo oziroma pobudo za **ureditev smerokazov za pokopališče** v Stransko vas, ureditev mrliške vežice in ostalo sprotno reševanje problematike odlaganja smeti s Komunalno.

Predvideli smo dela, ki naj bi bila **izvedena v letu 2018**, ki bo tudi volilno leto.

Načrtovane so vse tradicionalne aktivnosti do sedaj: prireditve, pohod, izlet, sodelovanje v povezavi z romsko problematiko in ostalo.

Pričetek izgradnje avtobusnega postajališča v Birčni vasi – priprava projektov in izvedba del po fazah v sodelovanju s službami MO Novo mesto.

Rekonstrukcija dela državne ceste od podvoza do šole – priprava projekta, ureditev lastništva – v sodelovanju z MO NM.

Kot je bilo že prej omenjeno, se trudimo za oživitev vasi glede na lokacijske in ostale možnosti. To zajema tudi postavitve javne razsvetljave.

V centru Birčne vasi je opuščena javna pot parc. št.1756/12 in poleg nje parcela št. 1344. Opuščena javna pot je bila včasih glavna pot, ko še ni bilo sedanje ceste, parcela 1344, ki je v lasti MO Novo mesto, pa je bila s sklepom lastnice MO Novo mesto dana KS Birčna vas v upravljanje.

Glede na potrebe, ideje in možnosti izvedbe, ki smo jih zaznali v našem okolju, smo se odločili za ureditev tega dela, da bo služil čim večjemu številu krajanov.

Načrtujemo ureditev pešpoti z osvetlitvijo v čim bolj naravni in okolju prijazni izvedbi, na parceli 1344 pa postavitev otroških igral in zunanjih fitnes naprav.

S tem bi se pešci iz zgornjega dela vasi izognili hoji po nevarnem ovinku ceste, v centru vasi pa bi bilo na voljo tudi nekaj igral in morda klop. Ta projekt smo poimenovali **ureditev skupnih površin za druženje in povezavo krajanov**.

Preučili smo vse možnosti ureditve vasi, a je v teh danostih predlagana rešitev edina optimalno izvedljiva. Pri tem imamo možnost sofinanciranja s strani MO Novo mesto.

Prijavili smo se na razpis za **sofinanciranje projektov krajevnih skupnosti** MO NM za leto 2018, na katerem smo bili uspešni z naslednjimi projekti:

- Obnova dela ceste proti pokopališču v Stranski vasi.
- Ureditev skupnih površin za druženje in povezovanje krajanov v centru Birčne vasi.
- Asfaltiranje dela ceste na Vrhu pri Ljubnu.

V tem obdobju, ko nam je bilo zaupano vodenje KS, se trudimo za izboljšanje kvalitete bivanja v krajih. Zavedati se moramo, da rešitev ni vedno odvisna samo od nas. Ob tej priložnosti pozivam tudi vas, da po svojih močeh sodelujete s predlogi, rešitvami. Kljub morda zastarelem izreku še vedno velja, da je v slogi moč. Zahvaljujemo se za sodelovanje nekaterih krajanov pri uresničevanju zastavljenih projektov.

Zapisala: Majda Meštrić

Sodelujte z nami. Pišite, ustvarjajte, fotografirajte, pohvalite ali grajajte.

Vse to sprejemamo na naš e-mail: sumsekvoj@gmail.com

PGD Stranska vas

Leto 2017 smo delovno začeli konec januarja z občnima zboroma – občnim zborom članov in občnim zborom mladine, ki je postal že kar tradicija, saj je pomembno, da se mladi gasilci dovolj zgodaj seznanijo s pravili delovanja društva.

Zavedamo se pomembnosti druženja med mladimi gasilci in sodelovanja v različnih gasilsko-športnih disciplinah, zato jih spodbujamo, da se jih udeležujejo. Januarja so se pionirji pripravljali na kviz gasilske mladine in kasneje na tekmovanju sodelovali z dvema ekipama. Konec aprila so se v vaji z vedrovko pionirji in pionirke začeli pripravljati na pionirsko in mladinsko tekmovanje. Tekmovanja v Mirni Peči sta se udeležili ekipe pionirjev in pionirk. Septembra sta se dve ekipe udeležili tekmovanja pionirjev in mladincev v gasilski orientaciji v Malem Podljubnu.

Že januarja smo tudi člani in članice začeli z vajami v spajanju sesalnega voda ter se v februarju in marcu udeležili tekmovanja v spajanju sesalnega voda za pokal dolenjske regije z dvema ekipama članov A in ekipo članic. Članice smo v skupnem seštevku tekmovanj v SSV zasedle odlično 2. mesto.

Kmalu spomladi smo nadaljevali z gasilskimi vajami. Članice B so se v sredini maja udeležile 23. mednarodnega tekmovanja za pokal PGD Kamenc, ki je štel tudi za pokal Gasilske zveze Slovenije, saj so izkušnje in znanje, ki jih nabiramo na vsakem tekmovanju, zelo koristne. Člani in članice smo sodelovali na sektorskem tekmovanju, ki ga je organiziralo naše društvo v Stranski vasi 21. maja. Članice B smo osvojile 1. mesto, kar je bila odlična popotnica in dvig morale za naslednje tekmovanje. Na tradicionalnem avto-

-rallyju smo prav tako tekmovali s tremi ekipami. Uvrstitev članic B je bila odlična, saj smo zasedle 1. mesto z zanemarljivo majhnim številom kazenskih točk. Ta uvrstitev nas je popeljala na regijsko tekmovanje Dolenjske, kjer smo osvojile 3. mesto, s čimer smo se uvrstile tudi na državno tekmovanje, ki bo potekalo 23. septembra 2018 v Gornji Radgoni.

Letošnje leto je bilo zelo aktivno tudi na področju intervencij, pri katerih je sodelovalo od 5 do 7 operativnih gasilcev. V večini primerov je šlo za požare, poleg tega pa smo tudi polnili protipojavne vreče in odstranjevali sneg z napihljive strehe. Sodelovali smo tudi v eni najzahtevnejših intervencij, pri gašenju požara v Ekosistemih v Zalogu, kjer smo utrpeli kar veliko materialno škodo. Večino poškodovane opreme bomo žal morali zamenjati z lastnimi sredstvi.

V oktobru, mesecu požarne varnosti, smo se udeležili sektorske vaje na Rajnovščah, novembra pa sodelovali na vaji občinskega poveljstva pri podjetju Znass.

⇒ V sektorju Stopiče smo organizirali izobraževanje za gasilca pripravnika, ki so ga opravili trije gasilci. Izobraževanje in tečaj za višjega gasilca so tudi opravili trije gasilci.

Po dolgem vročem poletju smo se v mesecu oktobru gasilke odpravile v Obrh pri Dolenjskih Toplicah, kjer smo obiskale destilarno in čokoladnico Berryshka. Za zaključek leta smo obiskale našo lepo okrašeno prestolnico, kamor smo se odpravile z vlakom. Sprehodile smo se po stari Ljubljani, se ustavile ob vabljenih stojnicah in si ob zdravici zaželele srečno v letu 2018.

Nekaj članov pa je v decembru pridno raznašalo gasilski koledar in krajanom voščilo vse dobro ob prihajajočem novem letu.

Darja Marjanović

PGD Mali Podljuben

Člani PGD Mali Podljuben smo leto 2018 pričeli z zborom mladih članov in z občnim zborom članov. V letu 2018 so v prostovoljnih gasilskih društvih potekale volitve funkcionarjev. Na našem občnem zboru je bil izvoljen Marko

Staniša za predsednika in Uroš Muhič za poveljnika PGD Mali Podljuben.

Po končanih zborih smo začeli s pripravami na gasilska tekmovanja. V letu 2017 so se desetine in ostale ekipe udeležile tekmovanj

na nivoju GZ, sektorja Stopiče ter društvenih tekmovanj. Pohvalimo se lahko z naslednjimi rezultati:

- Na občinskem pionirsko-mladinskem tekmovanju 2017 se je tekmovanja udeležila ekipa mladincev in dosegla 19. mesto.
- Z veliko pomočjo naših članov smo v letu 2017 organizirali Občinsko orientacijsko tekmovanje gasilske zveze Novo mesto. Iz našega društva je nastopilo 7 trojk, ki so dosegle odlične rezultate. Pionirke so na svojem prvem tekmovanju zmagale, pionirji so bili 6. v konkurenci 14 ekip, mlajše mladinke so bile ravno tako 6., izkušenejše so dosegle 1. mesto. Drugi ekipi mladincev ni šlo najbolje, bili so 12., preostali trojki pa sta osvojili 4. in 3. mesto. Slednji mladinci so se skupaj z zmagovalnimi pionirkami

in mladinkami uvrstili na regijsko tekmovanje teden dni kasneje v Dolenjih Dolah. Pionirke, z naskokom najmlajše udeleženke tekmovanja, so v konkurenci 3–4 leta starejših vrstnic zasedle 5. mesto, do stopničk je zmanjkalo le malo. Mladinke so potrdile 1. mesto z domačega tekmovanja. Mladinci so dokazali, da se na regijsko tekmovanje niso uvrstili zaradi prednosti domačega terena in po 3. mestu na občinskem tekmovanju osvojili 1. mesto na regijskem. Tako se je prvič zgodilo, da smo zmagali v obeh mladinskih kategorijah. Na državnem tekmovanju v Gorici pri Slivnici so na razmočenem terenu mladinke osvojile odlično 7. mesto, mladinci pa so se borili po svojih močeh in osvojili 30. mesto.

- Na tradicionalnem gasilskem avto-rallyju je ekipa članov B osvojila 3. mesto.
- Ekipa članov B se je udeležila tekmovanj na območju Dolenjske in Bele krajine ter dosegla odlične rezultate.
- Skozi celo leto so potekala tekmovanja v Fire Combatu na nivoju GZS po vsej državi, ki sta se jih pridno udeleževala dva naša člana.

Ker se gasilci radi družimo in med seboj pomagamo, smo se udeleževali vseh srečanj na območju Gasilske zveze Novo mesto, veterani pa so se udeležili srečanja v Brusnicah, kjer je potekalo tekmovanje v raznih veščinah, na katerem so se odlično uvrstili.

V mesecu oktobru smo se udeležili vaje OGP Novo mesto v podjetju Znass na Brezovici ter sektorske vaje na Lakovnicah. Na področju preventivne dejavnosti smo opravili pregled gospodinj-

skih in društvenih gasilnih aparatov. V letu 2017 smo imeli štiri intervencije na našem območju. Na eni izmed intervencij smo iskali pogrešano osebo, na drugi polnili protipoplavne vreče, na dveh intervencijah pa gasili ogenj. Izmed vseh intervencij je bil največji požar v podjetju Ekosistemi, kjer smo se 4 dni borili z ognjem z velikim številom operativnih gasilcev.

Med letom so se člani udeležili tudi raznih usposabljanj s področja gasilstva in jih uspešno opravili.

V poletnih mesecih smo s pomočjo naših članov dodali nadstrešek okoli kamina, s tem smo pridobili velik skupno pokrit prostor za druženje.

V letu 2017 smo s pomočjo donacij pridobili nova otroška igrala, posledično je bilo za le-te potrebno pripraviti prostor. S pomočjo naših članov smo naredili izkop med igriščem in parkirnim prostorom, s tem pridobili zemljo za zasip prostora za nadstreškom ter tako ubili dve muhi na en mah, saj je bil s tem posegom narejen izkop za razširitev asfaltiranega dela igrišča ter urejen prostor za nova otroška igrala. Proti koncu leta so nam dostavili in postavili nova otroška igrala. V letu 2018 smo pomočjo naših članov poleg novih igral prestavili stara otroška igrala in postavili ograjo okoli vseh igral, s tem smo uredili in pridobili zelo lep ter zabaven kotiček za naše najmlajše člane.

Lansko leto smo nabavili nekaj nove in dodatne opreme za operativno delovanje našega društva.

V letu 2017 so se nadaljevali uspehi in napredki za našo okolico, uspeli smo se dogovoriti za postavitev še ene antene za mobilni signal, s čimer smo v naši in širši okolici pridobili boljši mobilni signal. V letošnjem letu bomo skušali asfaltirati del igrišča, obnoviti fasado ter posodobiti garažo, kar nam predstavlja veliko finančno

težavo. Pri pridobivanju finančnih sredstev se bomo obrnili tudi na vas, spoštovani krajan, ki nas do sedaj še nikoli niste pustili na cedilu. Brez vaše pomoči ne bi bilo gasilskega doma in društva, v katerem je vedno več članic in članov ter vaših otrok – pionirjev in mladincev, ki se udeležujejo gasilskih tekmovanj, se družijo in tako spoznavajo gasilstvo.

Naj leto 2018 mine varno in brez požarov!

Na pomoč!

Predsednik PGD Mali Podluben
Marko Staniša

PGD Lakovnice

Lani je minilo 80 let delovanja prostovoljnega gasilskega društva Lakovnice.

Visoka obletnica zaokrožuje obdobje in delo več generacij, na katerega smo izredno ponosni. Praznovanje visoke obletnice smo simbolično obeležili na proslavi ob razvitju novega gasilskega prapora. Ponosni smo na to, da so se člani gospodinjstev z našega majhnega požarnega rajona aktivno vključili v akcijo zbiranja denarja, ob tem pa se ponovno zapisali kot dobri ljudje.

⇒ Najlepša hvala tudi vsem posameznikom in društvom za vaše donacije, s katerimi ste nam pomagali zbrati sredstva za nakup. Ob tej priložnosti smo se v društvu odločili tudi za nabavo nove motorne brizgalne, ki je pogoj za operativno delovanje gasilskega društva. Nova motorna brizgalna Johstadt je zamenjala staro motorno brizgalno Rosenbauer, ki nam je dobro služila 40 let. Ob tem si želimo, da bi jo čim manjkrat uporabili v pravem požaru ter raje večkrat na gasilskih tekmovanjih, ki se jih redno in z veseljem udeležujemo.

Za PGD Lakovnice je tudi letošnje leto nova prelomna točka, saj se je zaključilo petletno obdobje in posledično mandat dosedanjemu vodstvu. Na februarjem občnem zboru društva so potekale volitve organov PGD Lakovnice za obdobje 2018–2023, kjer so bili izvoljeni organi v naslednji sestavi:

UPRAVNI ODBOR

Predsednik: **Rafael Fabijan**

Podpredsednik: **Tomaž Cimermančič**

Poveljnik: **Marko Bartolj**

Podpoveljnik: **Matjaž Hutevec**

Tajnik: **Gregor Hočevar**

Blagajnik: **Miha Primc**

Člani: Miroslav Hutevec, Gregor Šlaun, Ivan Šušteršič, Bojan Šetina, Jernej Kovačič, Andrej Bele, Klemen Šetina, Gašper Hutevec, Tanja Primc.

NADZORNI ODBOR

Predsednik: **Marjan Hutevec**

Člani: **Andrej Muhič, Maja Šušteršič**

V lanskem letu smo nadaljevali s preventivnim delom, med celim letom pa izvajali preglede in vzdrževalna dela na opremi našega društva ter tako zagotavljali brezhibnost in uporabnost opreme v primeru intervencij. Na Florjanovo nedeljo so se člani društva skupaj člani sosednjih društev udeležili tradicionalnega žeganja na Cerovcu.

V preteklem letu sta dva naša gasilca opravila tečaj za gasilca pripravnika. Dva člana sta opravila usposabljanje za nosilca dihalnega aparata in eden za varno delo z motorno žago.

V sklopu meseca požarne varnosti smo organizirali praktično vajo sektorja na Rajnovščah, ki se je udeležilo devet naših operativcev. Pet operativcev je sodelovalo na vaji OGP-ja v podjetju ZNASS transporti.

Julija smo sodelovali pri največji gasilski intervenciji v zadnjem času, v požaru podjetja ekosistemi v Zalogu. Prvi dan je na in-

tervenciji sodelovalo 8 naših gasilcev, drugi dan 3 in tretji dan 7 gasilcev.

Septembra smo bili alarmirani v akciji iskanja pogrešane osebe v Irči vasi. Iskanja se je udeležilo sedem naših gasilcev. Decembra pa je osem naših operativcev sodelovalo pri gašenju objekta na Velikem Orehku.

Sredi leta so se naši gasilci udeleževali gasilskih tekmovanj, ki smo jih z zanimanjem spremljali vsi člani društva. 28. maja je potekal tradicionalni gasilski avtorally, kjer so člani A ponovno osvojili 1. mesto in se uvrstili na regijsko tekmovanje, ki je potekalo 18. junija v vojašnici Novo mesto. Tudi na regijskem tekmovanju so pokazali svoje spretnosti in znanje in s tem osvojili 1. mesto. Tako so si zagotovili nastop na državnem tekmovanju, ki bo 23. septembra v Gornji Radgoni. Tudi mlajši tekmovalci niso počivali. Uspelo nam je zbrati desetino pionirjev, podmladek članov A pa tudi vztrajno tekmuje in dosega odlične rezultate. V skupnem seštevku regijskih tekmovanj spajanja sesalnega voda so dopolnili uspeh članske ekipe A in z drugim mestom poskrbeli za dvojno vodstvo. Ob tem tudi vabimo vse naše mlade gasilce ali tiste, ki bi to želeli postati, da postanejo del tekmovalne ekipe pionirjev ali mladincev PGD Lakovnice. Želimo si, da bi bilo društvo tudi v bodoče aktivno in uspešno, prav tako pa je naša želja tudi ta, da bi še več naših članov in krajanov našlo zadovoljstvo v prostovoljnem delu in v svojem prispevku k delovanju društva. Z dobro voljo in s skupnimi močmi lahko naredimo veliko in izpolnimo zadane cilje.

Na pomoč!

**Za PGD Lakovnice
Tanja Primc**

Še vedno smo tu

70 let Zveze borcev NOB – Zveza borcev narodno osvobodilne borbe (ZB NOB) Slovenije je bila ustanovljena 4. julija 1948 kot veteranska organizacija. V času pritiska Stalina na jugoslovansko vodstvo (Informbiro) se je Tito obrnil na prekaljene partizanske veterane, ki so se organizirali v močno družbeno silo.

Postali so zelo vplivna družbeno-politična organizacija in dobili mesto tudi na družbenopolitičnem zboru republiške skupščine. Njeni člani delegati so sodelovali v zakonodajnih postopkih SRS. V svoje vrste je vključevala poleg borcev tudi druge udeležence vojne. Večkrat se je preimenovala, vendar je ohranila temeljno ime – zveza borcev NOB. Danes se v njej združujemo zagovorniki vrednot NOB. In kljub temu, da nas starejši člani zapuščajo, uspemo medse pritegniti mlajše.

Okroglo 70. obletnico ZB NOB Slovenije bomo proslavili v Ljubljani, osrednja slovesnost bo potekala v nedeljo, 1. julija 2018, s pričetkom ob 11.00 uri na Kongresnem trgu. Vabljeni.

Iz dejavnosti KO ZB za vrednote NOB Birčna vas

S skupnimi močmi smo izvedli veliko večino načrtovanih aktivnosti v smernicah in programu dela naše KO ZB za vrednote NOB Birčna vas za leto 2017.

Skrb za vojno grobišče in spominska obeležja NOB so člani opravljali vestno. Spomnili smo se 60-letnice prekopa štirih borcev v skupno grobišče na Ruperč Vrhu. Slovesno odprtje spominskega parka na Ruperč Vrhu je bilo 4. julija 1959, to je na dan, ko smo včasih praznovali dan borcev. Okoliš je urejen kot spominski park, zato zahteva pogostejšo košnjo in več skrbnosti. Zanj skrbijo Bogatajevi in tov. Marija Hrovatič, v bodoče pa tudi Golobovi iz Stranske vasi.

Stanje grobišča in spominskih obeležij NOB v naši KS je v redu, saj so bila v preteklosti izvedena potrebna dela za njihovo vzdrževanje. Steber spomenika NOB na Ruperč vrhu je začel pokati in o poškodbi smo že obvestili pristojno komisijo združenja borcev, ki

vodi nadaljnje postopke. V Velikem Podljubnu je KS Birčna vas zagotovila kamion gramoza za posip po dostopni poti do spomenika NOB Francu Šaliju in tovarišem na posesti Šmajdkovih. Kaj storiti, da bo spominsko znamenje Partizanski prehod 1941–1945 pod Starim Ljubnom dobilo svojo staro podobo, je še vedno neznanka.

Letni volilni zbor članov KO ZB za vrednote NOB Birčna vas je bil v nedeljo, 18. 2. 2018. Pričeli smo slovesno, z recitacijo in harmoniko.

Tudi letos se je Območno združenje ZB za vrednote NOB zahvalilo prizadevnim članom in zunanjim sodelavcem, ki nam pomagajo pri izvedbi akcij. Podana sta bila dva predloga za srebrno plaketo ZZB za vrednote NOB Slovenije, predlog za priznanje praporščaku in pet predlogov za zahvalne listine OZB NOB Novo mesto. O predlogih za plaketi in priznanja praporščaku bo odločalo vodstvo območnega združenja NM in potem še komisija GO ZZB za vrednote NOB Slovenije glede na število predlogov in omejitve – kvote, o čemer bomo posebej obveščeni. Priznanja bodo prejemniki dobili na skupščini združenja ali drugih slovesnih prireditvah organizacije. Predsednik Bogdan Mali pa je na lanski skupščini združenja prejel srebrno plaketo ZZB za vrednote NOB Slovenije. Zahvalne listine in nageljček sta vročala Tilka Bogovič, članica predsedstva ZZB za vrednote NOB Slovenije, in Jože Florjančič, predsednik Območnega združenja ZB za vrednote NOB Novo mesto. Zahvalne listine so prejele/i:

Darja Marjanovič za dolgoletno aktivno delovanje v krajevni skupnosti, v borčevski in gasilski organizaciji, še zlasti pa za uspešno opravljen mandat predsednice Sveta KS Birčna vas ter vodenje koordinacije med krajevnimi skupnostmi Mestne občine Novo mesto. V borčevski organizaciji si prizadevamo za uresničevanje lokalne samouprave v praksi, ona pa s svojimi dejanji uresničuje ta prizadevanja.

Vida Šter za več kot desetletno pripravljanje osnovnošolcev nižje stopnje na nastope ob slovesnostih, ki jih organizirata KO za vrednote ZB za vrednote NOB Birčna vas skupaj s KS Birčna vas ob spominskih slovesnostih v krajevnem okolju, zlasti ob dnevu spomina na mrtve. Njeno požrtvovalnost smo prepoznali kot gonilno silo na podružnični šoli Birčna vas in nov rod učiteljic ji bo gotovo sledil na poti ohranjanja vrednot naše pretekle zgodovine in učenja novih rodov spoštovanja pridobitev naših prednikov, za kar se organizacija ZB tudi zavzema.

Mirica Golob za večletno aktivno delovanje kot blagajničarka KO ZB za vrednote NOB Birčna vas. Njena natančnost pri vodenju računovodstva je znatno prispevala k urejenemu stanju financ v KO ZB Birčna vas. V borčevski organizaciji si prizadevamo za dokumentiran zapis našega poslovanja skladno s predpisi in ona je s svojimi dejanji uresničevala ta prizadevanja.

Terezija Bogataj za dolgoletno aktivno delovanje v naši organizaciji, še zlasti za pomoč pri izvedbi mnogih aktivnosti v KO ZB za vrednote NOB Birčna vas. Organizacija lahko uspešno deluje ob učinkoviti logistični podpori in ona se je na tem področju zelo

izkazala. V borčevski organizaciji si prizadevamo za spoštljiv odnos do članov tudi na način skromne pogostitve in ona je s svojimi dejanji nesebično uresničevala ta prizadevanja.

Moški pevski zbor Šmihel za večletno aktivno delovanje kot Moški pevski zbor Šmihel, amaterski zbor. V zadnjih petnajstih letih so nastopali na skoraj vseh spominskih slovesnostih ob dnevu spomina na mrtve in tudi drugih prireditvah v organizaciji ZB za vrednote NOB občine Novo mesto, še zlasti v Podgorju. Ubrana slovenska partizanska pesem iz njihovih grl je popestrila mnoge spominske slovesnosti ob spomenikih NOB. V borčevski organizaciji si prizadevamo za ohranjanje slovenske partizanske pesmi in MPZ Šmihel je s svojimi nastopi uresničeval ta prizadevanja.

V nadaljevanju zboru smo sprejeli obe poročili za leto 2017

(predsednika in blagajničarke). Razrešili smo dosedanje vodstvo in izvolili novo. Vodstvo smo malo pomladili, sicer pa nadaljujemo isti člani nov mandat, okrepljeni z Darjo Marjanovič kot podpredsednico. Nov je tudi drugi praporščak Vinko Moravec. Člane smo povabili, da vabijo krajanje v naše vrste, še posebno so dobrodošli mladi. Pismo pristopno izjavo je na zboru oddalo šest kandidatov, dve pa sta bili poslani naknadno po e-pošti. Od lani je član Stane Žagar, ki je sedaj napisal pristopno izjavo, novinci pa so: Vida Šter, Lorena Bogataj, Tjaša Kovačič, Žiga Kovačič, Patrik Bogataj, Tinkara Bogataj in Ajda Bogataj, od tega šest mladih.

Bili smo na prireditvah po Sloveniji, s katerimi se obuja in ohranja spomin na pomembne dogodke iz NOB.

Šli smo v **Dražgoše** na pohod in proslavo, bili smo na proslavi na **Javorovici**, veličastno je bilo na Primorskem, na **Nanosu**, hodili smo po poti objetega mesta, **NM v žici**, Stražani so nas povabili na izlet po **Rogu**, šli smo na nočni pohod na **Frato**, decembra tudi po poteh **soške fronte**.

S praporščakom sva bila tudi na proslavi v **Gornjih Lazah** in še kaj bi se našlo. Prireditve se udeležujemo posamezniki po svoji odločitvi in na povabilo drugih domoljubnih organizacij – ZSČ,

ZVVS ali SEVER. V sodelovanju s KO ZB za vrednote NOB Straža smo organizirali že tradicionalni pohod po poteh spominov in tovarštva in na pohod povabili tudi člane KO Uršna sela in Podgrad. Ob tem smo imeli uro zgodovine za udeležence pri spomenikih NOB med potjo, krajšo slovesnost pri spomeniku v Velikem Podljudnu, potem pa še tovariško druženje. Tudi letos bomo pohod ponovili.

Tradicionalni obisk borcev italijanske brigade **Fontanot**, njihovih svojcev in domoljubov je bil pri spomenikih na Ruperč Vrhu, v Jurni vasi in Podgradu.

Spominsko slovesnost ob dnevu spomina na mrtve tradicionalno organiziramo in izvedemo pred dnevom spomina na mrtve v spominskem parku NOB na Ruperč Vrhu v sodelovanju s svetom KS in podružnično šolo ter pevci. Ohranili smo število obiskovalcev te prireditve, še posebej je bilo lepo videti veliko mladih.

Letos je na območju Partizanskega Roga še posebej živahno. Organizirana je bila akcija čiščenja okolice Baze 20 in drugih partizanskih objektov, za katere skrbijo Dolenjski muzej in člani društva za ohranjanje spominskih obeležil NOB na Rogu. Potekala je tudi priložnostna slovesnost ob 75. obletnici postavitve prve barake v območju Baze 20. Mi pa smo se odločili, da gremo junija na strokovno ekskurzijo in uro zgodovine v Rog in Belo krajino na temo Partizansko zdravstvo med NOB na območju Roga. Obiskali bomo dve še ohranjeni bolnici, zbirni center ranjenecv v Črešnjevcu pri

⇒ Semiču in letališče Otok v Beli krajini. Seznanili se bomo z napori, ki so jih vlagali terenski delavci in partizani ter zdravstveno osebje za ohranjanje ranjencev pri življenju. Ogleдали si bomo »partizanski rešilc«, nekateri okusili partizansko narkozo in si ogledali letalo, ki je prevažalo ranjence v Bari. Vabljeni člani in članice.

Naši člani skrbijo za ostarele člane, še posebej svojce, kot je to v dolgoletni praksi. Pomagamo si med seboj po svojih močeh in možnostih. Bodimo si tovariši še zlasti v obdobju, ko je prijatelju

ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE NOB
NOVO MESTO
KRAJEVNI ORGANIZACIJI
BIRČNA VAS in STRAŽA

VABITA NA

POHOD

PO POTI SPOMINOV IN TOVARIŠTVA

v soboto, 7. julija 2018

Leta 1943, 10. julija, je mešana italijansko belogardistična enota presenetila prebivalce, aktiviste OF in partizane, ki so takrat bili v Velikem Podljubnu. Nekaterim partizanom je uspel hiter umik, Franci Šali pa je padel pod streli okupatorja. Dva domačina, aktivista OF, so odgnali s seboj in ju med potjo do smrti pobili. To je bil v II. svetovni vojni zelo žalosten dan na našem območju. Spomnili se bomo tudi 70. obletnice delovanja borčevske organizacije v Sloveniji.

Pot spominov in tovarištva poteka po partizanskih poteh:

- ob 8.30 uri pohod od spomenika NOB na Ruperč Vrhu preko Ušivca, mimo Babjega hriba do Velikega Podljubna. Med potjo bo delegacija na partizansko grobišče na Ruperč Vrhu in spomeniku pred 74. leti na grozovit način ubitima Jožetu Hrovatu in Francu Gašperju na Babjem hribu položila venca, udeleženci pa bodo deležni minute zgodovine.

ALI:

- ob 8.00 uri iz Straže (avtobusna postaja) do Velikega Podljubna, kjer bo skupna delegacija KO Birčna vas in Straža k spomeniku Francu Šaliju in drugim borcem položila venec, izveden bo kratek spominski program.

Vabili bomo tudi člane KO Uršna sela in Podgrad. Vabljeni praporščaki s prapori KO ZB za vrednote NOB.

Po 10.30 uri bo tovariško druženje. Malica in pijača iz nahrbtnika in še kaj zraven.

Predsednika KO ZB NOB
Birčna vas in Straža

prevelik napor, da pride do nas. Pojdimo mi k njemu. Drobne pozornosti in občasni obiski starejših so vedno dobrodošli. Naš onemogli član Srečko se je pisno zahvalil za prostovoljno pomoč in podporo našim članom in predsednici KS Birčna vas. Ob dnevu žena, njenem rojstnem dnevu in ob božično-novoletnih praznikih nismo pozabili obdariti naše borke Kristine, ki zadnja leta preživlja v DSO NM.

Naša KO je območnemu združenju sporočila predpisane podatke o članstvu in plačani članarini za leto 2017, vzdrževali smo kartoteko članov in uskladili podatke z evidenco na območni organizaciji. Denarna sredstva hranimo na skupnem računu ZB, skladno s predpisi.

Aktivnosti praporščaka so bile vezane zlasti na zbor in prireditve v naši KS pri spomeniku na Ruperč Vrhu in na nekatere slovesnosti v naši bližini.

Promocijske aktivnosti naše organizacije smo izvajali tudi v glasilu KS Birčna vas s članki o naši dejavnosti in več slikami.

V naših vrstah je 26 žensk in 40 moških, skupno nas je 66 krajanov. Povprečna starost našega članstva je 61 let. Letos smo sprejeli med članstvo več mladih. Status borke ima le Kristina Škufca. V naših vrstah je več veteranov osamosvojitvene vojne za Slovenijo 1991. Žal sta nas v preteklem letu zapustila Marjan Sever in Alojz Muhič, letos pa še Ludvik Smrekar. Naj počivajo v miru. Od njih smo se dostojno poslovili.

Program našega združenja je naravnano za kar najširše občinstvo, ki sprejema vrednote NOB. Dobrodošli na naših prireditvah vsi, ki spoštujete vrednote NOB.

Predsednik KO ZB NOB Birčna vas
Bogdan MALI l.r.

Donacija OŠ Šmihel – podružnici Birčna vas

Delegacija Območnega ZB za vrednote NOB Novo mesto je 8. 6. 2017 Osnovni šoli Šmihel, podružnici Birčna vas podarila knjigo in športne rekvizite trgovine SPORT 2000.

V delegaciji so bili članica predsedstva ZZB NOB Slovenije Tilka Bogovič, predsednik območnega združenja ZB NOB Novo mesto Jože Florjančič in člani KO ZB NOB Birčna vas. Učiteljice in otroci so bili daril veseli.

Besedilo in fotografija: **Bogdan Mali**

DRUŠTVO UPOKOJENCEV NOVO MESTO, Poverjeništvo Birčna vas

Manj aktivnosti v letu 2017

V zadnjem letu so se aktivnosti DU Birčna vas skrčile na pohodništvo, pikado, prostovoljna pomoč starejši starejšim in prapor nad grobom.

Pohodništvo

Nadaljevali smo s pohodništvom, tudi letos so bili četrtki naši. Izhodišče na postaji, dogovor in gremo. Največkrat peš, včasih s svojimi vozili do izhodišča, pa tudi z vlakom. Šel je, kdor je hotel oziroma imel čas. Trikrat le dva ali trije, ponavadi med pet do osem in največ deset. Marca je minilo 8 let od prvega pohoda. Peterica je začela v klavrnem vremenu, slaba desetina nas pa še vedno

vztraja. Dobili smo se 44 četrtkov v tem letu. Le ekstremno slabo vreme in prazniki so nas zadržali doma, tisti na dopustu so bili tudi opravičeno zadržani. Stalno deževje in hladno vreme so nas le delno ovirali, res pa je, da se izgovarjamo na vreme, ker nismo šli na večdnevno potepanje po Sloveniji kot nekatera prejšnja leta. Korak smo umirili, hudi vzponi so preteklost, izbirali smo lažje in manj zahtevne pohodne poti v naši okolici. Žal, nekateri niso mogli vztrajati, čeprav bi radi, nekateri pa so po okrevanju spet med nami, nekaj jih je pa začasno na bolniški. Žal je imela naša ustanovna članica Zalka lani 29. junija, malo pred rojstnim dnevom, svoj zadnji pohod.

Zavedamo se, da nam vsem z leti moči pešajo, da je včasih pravi podvig iti do soseda, če ti telo ne da. Da bi do takega stanja prišlo čim kasneje, vztrajamo in vabimo tudi druge člane in članice DU Novo mesto, poverjeništvo Birčna vas, med nas.

Hodimo tudi na pohode, ki jih organizirajo druga društva. Šli smo na pohod z borci v Dražgoše, pa s častniki na nočni pohod na Frato in na primorsko po poteh soške fronte po hudi in mrzli burji. Lani smo se vključili v pohodne aktivnosti 16 DU z Dolenjske: »Spoznavajmo Dolenjsko«. Vsak tretji torek v mesecu drugo društvo upokojencev na območju Dolenjske organizira pohod po svojem okolju. Tako smo hodili po okolicah Malega Slatnika, Gabrja, Brusnic, Velikega Gabra, Šentjerneja, Šmarjeških Toplic, Škocjana, Kočevja, kjer nas je hodilo 250 pohodnikov, Uršnih sel, Šentjanža, Dolenjskih Toplic, Prečne ... Imamo svojo pevsko skupino, ki se stalno veča, imamo svojo pohodniško himno in duhovnega pevovodjo. Ni naporno, društvena dekleta poskrbijo za pecivo, možakarji pa za na kočnik in v grlo.

Vsako leto smo izdali katalog slik z naših pohodov, ob osmi obletnici pa plošček z izbranimi slikami, ki so ga prejeli pohodniki naše sekcije. Zalka je prejela tudi zgornjo sliko v okvirju s svojega zadnjega pohoda.

Nismo sami, saj je opaziti mnogo pohodnikov po okolici naših vasi. Pohodništvo je med našimi upokojenimi krajani zelo razšir-

⇒ jeno, zlasti med ženskami. Nekatere srečujem same ali v paru pri obleganju našega Ljubna in drugih vrhov ter gozdnih poti. Mnogi so že osvojili tehniko nordijske hoje. Še bomo hodili, saj se imamo fajn vsaj enkrat tedensko. Pa novinci in novinke so vedno dobrodošli med nami. Pridite v četrtek zjutraj na postajo, ali pa tretji torek v mesecu med nas.

Pikado

Ko Štefanija Pugelj v sredo okoli štirih popoldne izobesi rdeč dežnik za žleb pri gasilskem domu v Stranski vasi, je to znak, da se lahko odpravimo na pikado. V zimskem času pred prihodom ostalih poskrbi za ogrevanje.

Srečanja se udeležuje okrog osem pikaderjev. Ženski del vedno poskrbi za malico, moški pa za dobro kapljico. To sta po navadi tudi tabora, ki si stojita naproti in tekmujeta v natančnosti pri metu. Da dobra volja zmore preskočiti vse ovire, priča tudi najbolj zavzeta pikaderka Štefanija, ki ima zaradi poškodbe roke posebno tehniko, s katero prav nič ne zaostaja za drugimi. Ko zagledate rdeči dežnik, pridite torej v gasilski dom.

Prostovoljna pomoč starejši starejšim

Staramo se, življenjska doba se v povprečju daljša. Ženske praviloma preživijo moške za kakšnih osem let. Pa ne gre za dolgost življenja, temveč kakovost. Kakovostno staranje pa žal ne doleti vseh. Hudo pride počasi, pa tudi nenadoma. Spominjam se zgodbe o dveh stolih Majde Meštrić pred leti, objavljene v Šumu sekvoj. Stoli se praznijo še naprej. Mnogo starejših ne zmore več vsakdanjih opravil, še posebej ne težjih del okrog hiše, na vrtu, njivi, priprave drv za zimo, pa tudi v hiši potrebujejo pomoč.

Za onemogle in njihove svojce je hudo. Oskrba v domu stane, država še ni uredila področje dolgotrajne oskrbe. Kdor ima svojce blizu, še nekako gre, kdor jih nima, pa rabi pomoč drugih. Prijatelji ali prijateljice si med seboj pomagajo, prostovoljna pomoč starejši starejšim pa se odvija tudi med člani DU, ki se med seboj manj poznajo. Gre za načelo, da kdor je pomoči potreben, naj jo dobi. Predsednica našega DU Novo mesto, katerega člani smo tudi mi iz našega poverjeništv, ga. Rožca Šonc, je lani prejela evropsko priznanje za projekt prostovoljstva »STAREJŠI ZA STAREJŠE«. Na srečo imamo v našem okolju organizacije, ki skrbijo za socialno šibke, pomoči potrebne in starostnike in prostovoljce/prostovolj-

ke, ki svoj čas in včasih tudi sredstva darujejo za dobro pomoči potrebnim. Dokler bo tako med ljudmi, bomo imeli še človeški obraz. Te pomoči še ne evidentiramo in ne vodimo statistike, v nekaterih okoljih pa jo in se tudi javljajo na razpise za financiranje tovrstne dejavnosti.

Tako lahko omenim tudi pomoč Srečku Petricu, nekdanjemu uredniku našega glasila. Ko je rabil pomoč, jo je tudi dobil. Ker je bil v preteklosti aktiven na mnogih področjih, so mu na pomoč priskočili hčerka, sosedje, prijatelji, borci, veterani, fundacija Franca Rozmana Staneta in RK.

Poskrbeli smo za priključitev njegove skromne hišice na javno kanalizacijo, kosili travo, drva smo mu zložili in dostavljali do peči.

Ko mu je zmanjkalo vode, jo je dobil v kantah, sneg je bil odri-njen, na obisk so mu prišli in na klepet, iz trgovine je dobil, kar je naročil, pa dr. Roženberger ga je obiskoval na domu ... Mnogi se boste prepoznali v teh vrsticah.

Vodstvu borčevske organizacije se je pisno zahvalil za pomoč članov. Veseli smo, da smo mu na tak način olajšali dneve pred smrtjo. V njegovem imenu hvala vsem. Upam, da to ni osamljen primer v našem okolju.

Prapor nad grobom

Od pokojnega člana/članice se poslovimo z društvenim praprom. Lani je Matilda obilno žela naše člane in krajanje. Prevečkrat je bil prapor nad grobom. Odšel je tudi njegov dolgoletni skrbnik Jože Klobučar. Mnoga leta in mnogo naših članov/članic je pospremil na zadnji poti. Njemu in vsem, ki so za vedno odšli večna slava. Nova praporščaka sta Drago Smrekar in Vinko Moravec.

Besedilo in fotografije:
Bogdan Mali

RDEČI KRIŽ ŠE VEDNO RDEČE ŽARI

130 let Rdečega križa na Dolenjskem

Dolenjci so z organizirano pomočjo sočloveku pričeli že leta 1888. Takrat je Patriotično deželno pomočno društvo Rdečega križa za Kranjsko imelo 17 podružnic, tudi v Novem mestu. Rdeči križ Slovenije tako svoje delo še danes razvija in nadaljuje s popotnico 130-letne tradicije.

Rdeči križ je nevladna, nepridobitna, humanitarna in prostovoljna organizacija. Ko se ljudje znajdejo v težkih socialnih razmerah – pa naj bodo to finančne težave, bolezen, osamljenost, socialna izključenost ali nastopijo druga izredna stanja –, Rdeči križ pomaga pri lažšanju in preprečevanju trpljenja ljudi. Najpogosteje se v hudih stiskah in na robu preživetja znajdejo starejši in bolni, družine z več otroki, brezposelni in vse pogosteje tudi ljudje, ki imajo delo, a z nesramno nizkim plačilom za delo, ki ga opravijo, ne morejo dostojno živeti. V takih primerih se vključi Rdeči križ in pomaga z najprimernejšo in najučinkovitejšo obliko pomoči.

Vsem krajanom, ki s svojimi prostovoljnimi prispevki ali kako drugače pomagata, **iskrena hvala**. S sredstvi, ki jih na tak način zberemo, pomagata k uspešnemu delovanju Krajevne organizacije RK Birčna vas, da lahko uresničujemo pomembne dejavnosti in

Otroci iz naše KORK na letovanju na Debelem rtiču

izpolnujemo zadane cilje. Organiziramo srečanje starejših krajanov, sodelujemo pri zbiranju sredstev za letovanje otrok, izvedemo preventivne zdravstvene meritve, obdarimo starejše za novo leto in jubilate ob 90-letnici. Pomagamo tudi pri reševanju finančnih

Nastop otrok na srečanju starejših krajanov v DSO Novo mesto

Antonu Bukovcu je čestital tudi predsednik OZRK NM Marjan Grahut

Krvodajalec Zdravko na 100-tem odvzemu krvi

⇒ težav posameznikov ali družin iz naše krajevne organizacije ter sodelujemo pri dobrodelnih akcijah, ki jih organizira Območno združenje RK Novo mesto. Za finančna sredstva se zahvaljujemo tudi Krajevni skupnosti Birčna vas in Mestni občini Novo mesto. Naj se ob tej priložnosti zahvalimo še učiteljicam in učencem Podružnične šole Birčna vas za pripravo kulturnega programa na srečanju starejših ter za izdelavo novoletnih voščilnic.

Da bo delo Krajevne organizacije Rdečega križa Birčna vas potekalo nemoteno, **vabimo** v svoje vrste **prostovoljce**, ki bi bili pripravljeni narediti nekaj dobrega za boljši in lepši jutri slehernega človeka, ki potrebuje pomoč. Vsem, ki se nam boste pridružili, že vnaprej iskrena hvala.

Letovanja in srečanja

V mesecu juliju je delegacija iz OZRK Novo mesto obiskala otroke na **letovanju** v Mladinskem zdravilišču in letovišču Rdečega križa Slovenije na Debelem rtiču. Takrat so tam letovali tudi otroci iz naše krajevne organizacije. Spoznali smo letovišče in z otroki poklepetali o počitnicah ter se posladkali s sladoledom, ki se vedno prileže.

Že tradicionalno srečanje starejših krajanov

je bilo septembra v Domu starejših občanov Novo mesto s kratkim kulturnim programom in pogostitvijo. Otroci podružnične šole iz Birčne vasi so pod vodstvom ge. Vide ŠTER pripravili kulturni program. Harmonikaš Blaž HUTEVEC iz Gorenjih Lakovnic pa je zaigral nekaj prelepih viž in vsi udeleženci srečanja so zraven veselo zapeli. Zahvaljujemo se vsem sodelujočim pri pripravi in organizaciji srečanja. Zahvala tudi osebju Doma starejših občanov Novo mesto za pogostitev v njihovih prostorih.

Krvodajalstvo

Kot najvišja oblika humanosti je v naši krajevni organizaciji zelo dejavno tudi krvodajalstvo. Poudarjamo solidarnost in nesebičnost krvodajalcev, ki darujejo del sebe, da pomagajo drugim.

Zahvaljujemo se vsem dobrim ljudem, ki prostovoljno darujejo kri, rešujejo življenja in vračajo zdravje!

Posebna zahvala pa velja krvodajalcema iz naše Krajevne organizacije Rdečega križa, ki sta največkrat darovala kri.

Anton Bukovec iz Petan: 120-krat daroval kri

Danes 60-letni upokojenec je še vedno redni krvodajalec. Prvič se je udeležil krvodajalske akcije v času služenja vojaškega roka. S krvodajalstvom je nadaljeval v službi, ko se je skupaj z drugimi sodelavci iz Novolesa v Straži odločil, da prostovoljno daruje kri in tako pomaga reševati življenja. Pa tudi prosti dnevi, ki jih je lahko koristil, so bili vedno dobrodošli za delo doma, na polju ali v gozdu. Upokojenec je dve leti in z darovanjem krvi želi nadaljevati, dokler mu bo služilo zdravje oziroma do dopolnjene starosti 65 let. Kot upokojenec preživlja največ časa doma na Petanah, kjer živi sam, saj mu je žena umrla pred devetimi leti. Dela mu nikoli ne zmanjka, ker je vedno potrebno kaj postoriti za svoj dom in okolico. Vesel je, kadar ga obiščejo njegovi trije otroci in dva vnuka. Vedno je pripravljen pomagati tudi sosedom pri raznih kmečkih opravilih.

Zdravko Golob iz Stranske vasi: 100-kratni darovalec krvi

»Prvič sem daroval kri davnega leta 1977. Star sem bil osemnajst let. Takrat sem že delal v bivši Industriji obutve v Novem mestu. V podjetju so organizirali krvodajalsko akcijo. Zaželeno je bilo, da se je udeleži kar največ delavcev. Sodelavci so me pregovorili, da sem odšel z njimi. Ker sem se odvzema udeležil prvič, nisem vedel, kako postopek poteka. Šel sem z mislijo, da bom storil nekaj dobrega za ljudi v stiski. Odvzem je potekal brez težav, zato sem se odločil, da bom postal redni krvodajalec.

Tudi na služenju vojaškega roka sem dvakrat daroval kri. Po vrnitvi iz vojske sem dobil službo v Bršljinu v izolacijah in spet redno nadaljeval s krvodajalstvom. Ko sem postal tehnološki višek, sem ostal doma in delal na kmetiji. Kljub obilici dela, ki ga na kmetiji nikoli ne zmanjka, sem redno odhajal na odvzeme krvi na Center za transfuzijo v Novo mesto.

Zaradi poškodbe kolena sem moral na operacijo, zato se nekaj mesecev odvzemov nisem udeleževal. Po okrevanju pa sem s krvodajalstvom spet nadaljeval. Če bom zdrav, bom to neprecenljivo življenjsko tekočino daroval, dokler bom lahko. Želim pomagati ljudem, ki jo potrebujejo. Zelo ponosen sem tudi na svoje tri brate, ki so tudi krvodajalci,« je svoje razmišljanje sklenil krvodajalec Zdravko.

Športno društvo Birčna vas

Športno društvo Birčna vas v sodelovanju z Zavodom za šport, kulturo, turizem in mladino Novo mesto se zahvaljuje vsem sodelujočim in lastnikom zemljišč, ki so omogočili ureditev tekaške proge z namenom rekreiranja vseh krajanov v času zime.

Omenjena tekaška proga se bo urejala tudi v prihodnje, tako da ste vsi lepo vabljeni. Ob tej priložnosti bi radi opozorili krajanke, da je proga namenjena teku na smučeh in ne hoji, ker se s tem proga po nepotrebnem uničuje. Hodite ob progi in vam bomo zelo hvaležni.

V poletnih dneh pa ravno tako vabimo krajanke, da koristijo športni park Drage z namenom druženja in rekreiranja. Vljudno vabljeni!

Če boste postali člani športnega društva Birčna vas, boste uživali posebne ugodnosti.

Športni pozdrav,

Mihael Drašler

NK Veliki Podljuben

Nogometni klub Veliki Podljuben je tudi v letu 2017 deloval zelo uspešno. Dosegamo dobre rezultate, kar nam daje energijo za naprej.

Na tekmovanju v občinski travni ligi v malem nogometu smo se dobro uvrstili, saj smo dosegli drugo mesto v prvi ligi, za kar gre velika zahvala sponzorju BV TRADE BUKOVEC VIDE.

Uspešni smo bili tudi v zimski rekreacijski ligi Timi v šotoru na umetni travi. Uvrstili smo se na drugo mesto s pokroviteljem AGMA-LINDIČ JERNEJ.

S pomočjo KS Birčna vas smo si uredili

nogometno igrišče, na katerem se uspešno odvijajo ligaške in rekreacijske tekme.

Zahvala gre tudi ostalim sponzorjem, ki nam na kakršen koli način pomagajo in nas podpirajo.

Za NK VELIKI PODLJUBEN
IZTOK DRENIK – tekst in fotografiji

Veliki Podljuben, marec 2018

Dan žena in materinski dan

*»Naj ta dan poseben bo za vas, mladenke in ženice,
naj vam poklonimo lepe travniške cvetlice.
Lepota vaša je kot čar cvetočih barvnih lepotic,
toplina srčka naj bo dar in dnevi vaši brez bodic.«*

Letošnja prireditev ob dnevu žena in materinskem dnevu 23. marca je pregnala še zadnji mrzel vetrc in privabila lepe, tople in sončne pomladne dneve, ki smo jih že komaj čakali.

Slika pa zagotovo pove več kot tisoč besed ... Avtor fotografij: Boštjan Hrovatič

Laura in Marcel Hrovatič

Predsednica Sveta KS Birčna vas Majda Meštrič

Učenci OŠ Birčna vas

Alina Zupančič

Ansambel Blaža Hutevca

Patricia Ovniček

MePZ Revoz

90-letne jubilatke

V letu 2017 so v naši krajevni skupnosti tri sokrajanke praznovale 90. leto rojstva. Ob tej priložnosti smo se jim za nekaj časa pridružili pri njihovem praznovanju.

Hedviga KRUH je bila rojena 8. 8. 1927. Večino svojega življenja preživlja na Vrhu pri Ljubnu, in to tudi v času, ko si je sin z družino poleg rojstne hiše ustvaril nov, sodoben dom. Še vedno čila prisega na umirjeno življenje in uživanje lokalno pridelane hrane, kar tudi večina ljudi zopet spoznava in ceni.

Frančiška KNAPFELJC je 10. 10. 2017 praznovala 90 let. Vse življenje je živela v Birčni vasi, sedaj pa je njen dom v Šmihelu, v Domu starejših občanov. Kot nam je ob srečanju v krogu najbližjih zaupala, se tu dobro počuti in uživa v vsakem dnevu posebej, kljub temu da je noge ne ubogajo.

Mimi PIRC je 90. rojstni dan praznovala 24. novembra 2017 doma, na Dolenjih Lakovnicah, v krogu svojih najbližjih. Tudi mi smo ji ob tako visokem jubileju nazdravili. Pričakala nas je v družbi snahe in mlade generacije. Vesela in razpoložena. V pogovor so se mimogrede vpletli spomini in ob obujanju le-teh nam je čas hitro minil. Njeno geslo za prijetno in dolgo življenje vsi vemo, le ne

znamo ga uresničiti: Ne se sekirat'. Mimi, še na mnoga vesela leta. Vsem trem jubilatkam želimo še veliko lepih dni in čim več zdravja.

Zapisala in foto: Majda Meštrić

Rekreacija

V deželo je prišla pomlad, kar za nas, ki smo se udeleževale vsakoletne telovadbe v podružnični šoli v Birčni vasi, pomeni zaključek za to sezono. Nekaj se nas je udeležilo zaključnega pohoda na Ljuben, s katerega vam pošiljamo želje, da se nam v jeseni pridružite.

Tekst in foto: Majda Meštrić

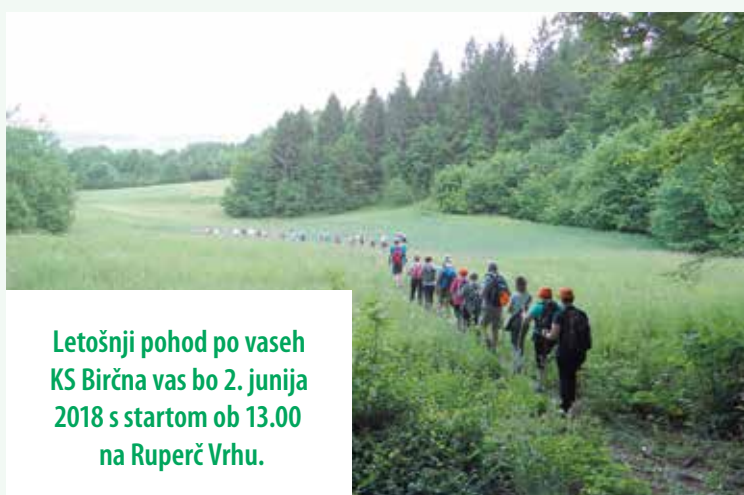
12. tradicionalni pohod po vaseh Krajevne skupnosti Birčna vas pod geslom:

»Razgibajmo in spoznajmo se!«

V soboto, 27. maja 2017, smo se krajanje spomnili obletnice ustanovitve naše KS Birčna vas in obletnico praznovali s tradicionalnim pohodom po naših vaseh ter se ob tem družili in spoznavali. Dogodek je organiziral Svet KS s pomočjo prostovoljcev in povabljenih izvajalcev dogodka. Besedilo in slike: Bogdan Mali

Pol stotnije se nas je zbralo na Ruperč Vrhu, pot pa nas je vodila po poteh in stezah na Rakovnik, Jamo, Cerovec ... Zaključili smo pri lovski koči v Padežu.

Letošnji pohod po vaseh KS Birčna vas bo 2. junija 2018 s startom ob 13.00 na Ruperč Vrhu.

Nekateri so se nam pridružili med potjo. Najmlajši udeleženec je bil Urškin dojenček, sicer pa so pot prehodili stari in zelo mladi in tisti vmes.

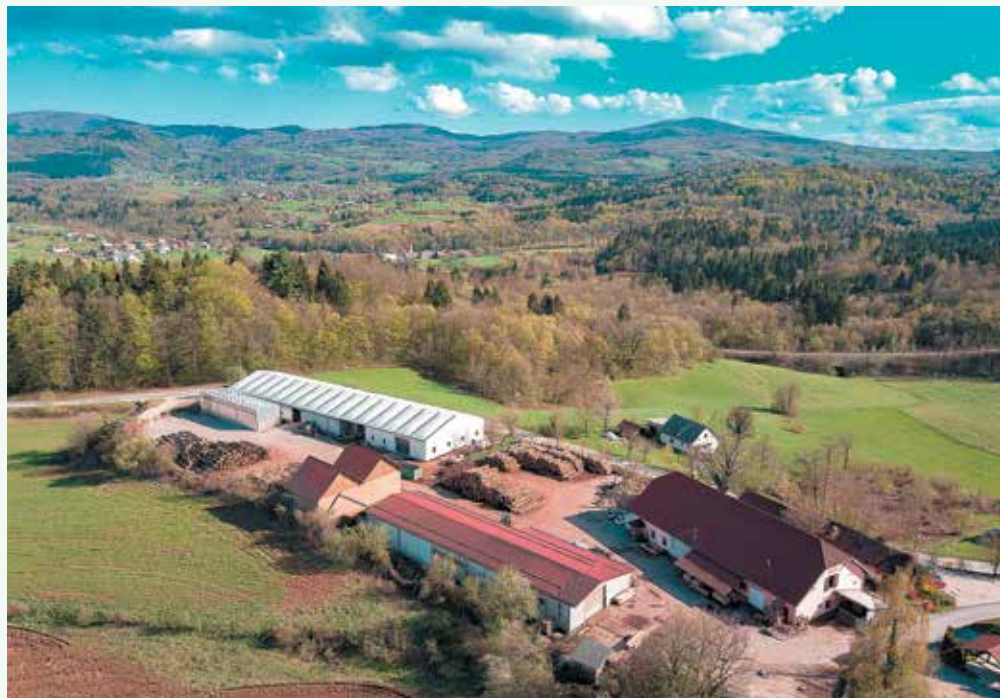
Med potjo smo imeli nekaj postankov, za najmlajše pa je bila potrebna tudi taksi služba.

V Padežu so nas pričakali krajanje, ki se pohoda niso udeležili, instrumentalni duo ter prostovoljci, ki so nas postregli z golažem in hladno pijačo. Udeleženci tudi med pohodom niso bili žejni, pa tudi sonce jim ni pregrelo glav, saj smo vsi prejeli spominsko kapo. Razšli smo se zadovoljni.

Pod krošnjo sekvoje – podjetje Proles

Podjetje Proles je bilo ustanovljeno leta 1992 in tega leta smo tudi pričeli s poslovanjem v najetih prostorih in s tremi zaposlenimi. Izdelovali smo lesene elemente predvsem za italijansko tržišče.

Že po dveh letih smo se preselili v malo večje in sodobnejše proizvodne prostore v Novem mestu, kjer smo imeli tudi status najemnika. Na tem mestu je bila predvidena gradnja trgovskega centra, zato smo pričeli z intenzivnim iskanjem primernih prostorov za naše podjetje, kar bi nam omogočilo normalen razvoj in širitev dejavnosti. Leta 1998 se nam je pokazala priložnost, da na-

jamemo zapuščene in propadajoče prostore bivšega obrata Novolesa na Ruperč Vrhu. Kljub zelo zahtevnim pravnim in denacionalizacijskim postopkom bivših lastnikov nam je leta 2000 uspelo najeti obrat tudi kupiti. To je bila velika prelomnica v poslovanju našega podjetja, saj smo lahko vso našo pozornost in trud vložili v izgradnjo sodobnega obrata za predelavo lesa listav-

cev. Verjetno vam je poznano, da je velik del slovenske lesne industrije, predvsem večjih podjetij, v preteklih letih propadlo ali pa je v težavah, kar je za našo državo z eno največjih gozdnatih površin v Evropi skoraj nepredstavljivo. Naše podjetje se kar dobro drži, predvsem ker dela na osnovi družinskega podjetništva z visoko pripadnostjo in angažiranostjo vseh zaposlenih.

Trenutno nas je zaposlenih 27 in predelujemo predvsem les plemenitih listavcev (hrast, javor, česnja, oreh ...). Za ta program proizvodnje smo ustrezno strokovno in tehnološko usposobljeni, saj poteka naš proizvodni proces vse od razreza hlodovine do izdelave masivnih lepljenih plošč za izdelavo pohištva, ki jih prodajamo predvsem na zahodnoevropska tržišča.

Vsa leta poslovanja na Ruperč Vrhu vlagamo v izgradnjo proizvodnih prostorov in v nabavo najsodobnejše tehnologije, tako da je trenutno naš investicijski cikel prostorsko že zaključen.

Čaka nas samo še posodobitev starih objektov in pa izboljšanje delovnih pogojev naših zaposlenih.

Z veseljem lahko tudi poudarim, da sem osebno zelo zadovoljen s sodelovanjem s krajanji okoliških vasi, saj so zelo razumevajoči in tolerantni do poslovanja našega podjetja. Slednje lahko v določenih trenutkih tudi koga vznemiri, vendar se vsi potrudimo, da je naše sobivanje čim manj moteče in v zadovoljstvo vseh.

Stane Turk

Izlet s pevci v neznano

Ko se konča šolsko leto in so dnevi najdaljši, je čas, ko si človek rad malo oddahne in na novo zadiha.

Takrat je čas za nagrado. Pevci iz pevske skupine iz Stranske vasi smo v prvi vrsti cerkveni pevski zbor. Čeprav se ne branimo, če nas kdo povabi na nastop, svoje najboljše nastope izvajamo vsako nedeljo v domači cerkvi v Stranski vasi. Včasih smo povabljeni na gostovanje. Vsako leto tako že tradicionalno pojemo na žegnanju na Sveti Ani nad Mirno Pečjo in v Dečji vasi pri Trebnjem. Prav tam se je rodila ideja o izletih v neznano, kakor jim večkrat rečemo, čeprav skoraj vedno vsaj okvirno vemo, kam bomo odšli. Naši izleti so nagrada, ki si jo poklonimo za letošnje prizadevno delo v zboru. Z njimi počastimo državni praznik. Kot se za dan državnosti spodobi, si ogledujemo lepote naše domovine, spoznavamo kulturo, navade, obiskujemo muzeje in cerkve ter se srečujemo s prav posebnimi ljudmi, ki nam še dolgo ostanejo v spominu.

Anton Bartolj, ki nam je izlete organiziral, je vedno poskrbel, da smo spoznali vsakega po malo. Pod njegovim vodstvom smo bili na Primorskem, v Prekmurju, na Gorenjskem, Notranjskem, v osrednji

Sloveniji in v Beli krajini. Vsakokrat nekje drugje. Vsakič z drugimi zanimivimi ljudmi in njihovimi zgodbami. Le kdo bi si mislil, da je izlet pevcev 2017 bil zadnji, ki nam ga je Tonček pripravil.

Tudi tokrat smo samo okvirno vedeli, kam nas bo vodila pot. Avtobus je bil poln do zadnjega sedeža. Najprej smo se odpeljali v Ribnico, kjer smo si ogledali muzej. Otrokom je bil najbolj všeč del muzeja, ki prikazuje življenje čarovnic. Starejši pa so se z nostalgijo spominjali pripomočkov iz vsakdanjega življenja, ki jih že davno ne uporabljamo več in so razstavljeni v delu muzeja, ki prikazuje domače obrti na ribniškem območju. Z zanimanjem smo si ogledali tudi muzej rokodelstva, ki je na ogled šele kratek čas.

Naprej nas je pot vodila v Kočevsko Reko. Tam nas je ob cerkvi Sv. Janeza Krstnika sprejel župnik Jože Milčinovič. Navdušeni smo bili nad sodobno cerkvijo, ki v svojih vitražih predstavlja celotno zgodovino Slovencev. Prav tako nad materiali, iz katerih je cerkev narejena, in nad dejstvom, da je to edina cerkev v Sloveniji, katere gradnja je bila v celoti plačana iz proračuna, tako je to, po besedah župnika Jožeta, edina cerkev v Sloveniji, ki je last vseh Slovencev. Po ogledu cerkve smo poklepetali v senci mogočnega drevesa in se povesečili ob dobri kapljici in dobrotah, ki so jih pripravile udeležence izleta. Nadaljevali smo po nedolgo nazaj zgrajeni cesti v Osilnico in naprej po dolini reke Kolpe do cerkvice svete Ane, ki stoji na razglednem gričku nad okljukom mejne reke Kolpe. Narava

nas je tukaj presenetila z razgledom na Kolpo in okolico.

Malo naprej, v Starem Trgu ob Kolpi, smo se ustavili pri župniku Jožetu Pavlakoviču. Poleg tega, da nam je predstavil cerkev in kraj, je povedal veliko zanimivih zgodb o ljudeh, ki se znajdejo v terapevtski skupnosti TAV, ki jo vodi.

Skozi Sinji Vrh in Vinico smo se odpeljali v Gradac. V gostišču Veselič smo ob prijazni postrežbi z užitkom pojedli kosilo in se nato odpeljali v Metliko k Trem faram. Zgodovino in simboliko vseh treh cerkva nam je predstavil tamkajšnji ključar.

Naš izlet se je zaključil v vinski kleti Prus na Krmačini. Jože Prus nam je predstavil klet, dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo, nazadnje pa je sledila degustacija njihovih vin. Ob dobri kapljici se nikomur ni mudilo domov. Izlet se je s pesmijo končal pozno v noč.

Prijetno utrujeni smo se na avtobusu, na poti domov, pogovarjali o možnostih za naslednji izlet. Da ta bo, nismo dvomili. Čeravno glavnega organizatorja ni več med nami, sem to vlogo podedovala jaz.

Tako vas ob fotografijah iz zadnjega izleta vabim, da se letos, 25. junija 2018, pridružite našemu potepanju. Tokrat bomo spoznavali Bizeljsko in značilnosti ter posebnosti tega področja. Kaj vse bomo videli, pa tudi tokrat ne izdam.

Andreja Bartolj Bele

Pokal Marka Kumpa 2018

V Kolesarskem klubu Adria Mobil si prizadevamo za promocijo kolesarstva in spodbujanje otrok in odraslih h gibanju in športu. Že dolga leta smo gonilna sila kolesarstva v Sloveniji.

Skozi leta delovanja smo v klubu vzgojili veliko število uspešnih kolesarjev, ki danes nastopajo na najprestižnejših kolesarskih dirkah v dresih elitnih ekip in dosegajo vrhunske rezultate. Poleg lastne članske ekipe se klub ponaša tudi z močnimi ekipami v kategorijah mladincev ter deklic in dečkov.

Kolesarski klub Adria Mobil je tudi organizator velikega števila tekmovalnih in rekreativnih kolesarskih prireditev, med drugim znamenite mednarodne etapne dirke Po Sloveniji. Na letošnjem koledarju dirk za kategorije dečkov in mladincev za Pokal Slovenije je kar 10 dirk v organizaciji Kolesarskega kluba Adria Mobil.

Tudi iz naših krajev prihaja kar nekaj naših mladih kolesarjev ter tudi uspešnih nekdanjih in sedanjih kolesarjev, ki so nekoč vozili v dresih Adrie Mobila. Veliko je tudi drugih amaterskih in rekreativnih kolesarjev in kolesarskih navdušencev, zato sva v upanju, da navdušimo še kakšnega, ali morda celo deklico, s trenerjem Srečkom Glivarjem sklenila, da eno od dirk organiziramo v tem

koncu. Kolesarske dirke za mlajše kategorije, kot je dirka za Pokal Marka Kumpa, so specifične v tem, da gre za krožne dirke, proga pa mora ob tem, da je tehnično in vzdržljivostno zanimiva, ustrezati še določenim zahtevam glede varnosti ter pravilnikom Kolesarske zveze Slovenije oz. mednarodne kolesarske zveze UCI. Poleg tega je za organizacijo prireditve zelo pomemben tudi ustrezen prireditveni prostor, kjer je mogoče poskrbeti za kvalitetno izvedbo celotnega protokola, za parkirne prostore, za hrano in pijačo ter dobro počutje vseh obiskovalcev.

Zato smo se po temeljiti analizi različnih možnosti odločili za traso v Stranski vasi. Iz Stranske vasi prihaja tudi eden najboljših slovenskih kolesarjev, Marko Kump, zato imena dirke nismo dolgo iskali. Že po prvih pogovorih smo naleteli na velik interes vseh ključnih ljudi in pozitiven odziv krajanov, kar nam je dalo dodaten zalet. Priprave na dirko so potekale zelo dobro, kar seveda ne bi bilo mogoče brez vseh, ki so kakorkoli priskočili na pomoč. Organizacija dirke je tako stekla praktično brez zapletov in prireditev je bila izpeljana zelo kvalitetno, za kar smo prejeli številne pohvale, tako od sodnikov in vodstva kluba kot tudi od obiskovalcev.

Dirka za Pokal Marka Kumpa se je pokazala kot ena tehnično in vzdržljivostno najbolj zahtevnih v Pokalu Slovenije, z dvema

ostrima ovinkoma, veliko hitrostjo, strmim klancem ter ciljnim šprintom v klanec, kolesarjem pa je že tako težko progo otežil še za ta čas zelo vroč dan. Progo smo dobro zaščitili in najbolj zadovoljni smo, da praktično ni bilo padcev in poškodb.

Prizadevali si bomo, da dirka za Pokal Marka Kumpa v tej obliki postane tradicionalna, tudi če ne bo vedno tako lepo vreme. Prizadevali si bomo tudi, da se kvaliteta prireditve še izboljša in poskušali privabiti še več obiskovalcev. Če nam bo uspelo, pa bomo morda uvedli še kakšno dodatno dirko za starejše kategorije kolesarjev.

Čestitamo vsem nastopajočim, ki so tekmovali na tej težki preizkušnji! Zahvaljujemo se vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri

uspešni organizaciji prireditve. Zahvaljujemo se tudi osebju **Bar JU-NI**, ki je omogočilo prireditveni prostor. Posebna zahvala pa gre **Prostovoljnemu gasilskemu društvu Stranska vas**, ki je odlično poskrbelo za najpomembnejši del prireditve, za prometno varnost in varnost vseh tekmovalcev. Hvala!

Se vidimo prihodnje leto!

Rok Novak, vodja prireditve
Kolesarski klub Adria Mobil
Fotografije: Peter Gregorčič

JEZIKOVNI KOTIČEK

Ruperč Vrh ali Ruperč vrh?

V medijih in raznoraznih zapisih pogosto zasledimo napačno pisanje zaselka Ruperč Vrh, in sicer je najbolj pogosta napaka ta, da pišemo drugo sestavino imena z malo začetnico.

Pomembno pravilo pri zapisovanju zemljepisnih imen je, da ločimo, ali gre za naselbinsko ali za nenaselbinsko ime, kar zelo poenostavlja pomeni, da moramo vedeti, ali na tistem območju živijo ljudje ali ne. V primeru, da gre za naseljeni kraj, torej naselbinsko ime, pišemo vse sestavine imena z veliko začetnico, razen predlogov (pri, na, ob) ter besed vas, trg, mesto, selo. **Primeri:** Birčna vas, Uršna sela, Novo mesto. Če je kraj torej naseljen, njegovo ime pa ni sestavljeno iz besed vas, trg, mesto ali selo, potem

pišemo vse besede v imenu z veliko začetnico. **Primeri:** Mali Podljuden, Gorenje Lakovnice.

Enako pravilo velja tudi za zaselke. Ruperč Vrh je zaselek v Stranski vasi. Če bi se imenoval Ruperška vas, Ruperški trg, Ruperško selo ali Ruperško mesto, bi se druga sestavina pisala z malo začetnico. Ker pa se imenuje Ruperč Vrh, potem sta obe besedi napisani z veliko začetnico. Ali torej to pomeni, da se tudi Trdinov vrh piše v resnici Trdinov Vrh? Nikakor. Spomnimo se začetnega kriterija. Trdinov vrh ni kraj, na katerem bi živeli ljudje, to ni naselbinsko ime, zato se beseda vrh piše z malo začetnico. Še en primer: Črni Vrh nad Idrijo (z veliko začetnico, ker gre za kraj) in Črni vrh na Pohorju (z malo začetnico, ker ne gre za kraj, pač pa gorski vrh).

Karmen Jenič

„Edina človeška lastnost,
ki nam vliva upanje in daje tolažbo, je vztrajnost,
saj po prizadevnem delu vztrajnost vedno rodi svoje sadove.“

Patrik Bogataj

Patrik se je začel ukvarjati s kolesarstvom na koncu 5. razreda osnovne šole, ker mu je ta šport predstavljal večji izziv kot ostali športi.

Na začetku so potekali treningi dve uri na dan petkrat na teden, zdaj pa trenira kar dve do štiri ure na dan šestkrat na teden. Poleg tega je potrebno paziti tudi na ustrezno prehrano.

Trenutno tekmuje v kategoriji starejših mladincev. Na treningih in na tekmovanjih je najtežje, ko »gredo na polno« in je srčni utrip nad **180 utripov na minuto**. Sicer pa je vsaka dirka težka in naporna toliko, kolikor jo naporno naredijo kolesarji z visokim tempom, ki ga narekujejo. Seveda pa je težje dirkati trase z več klanci kot tiste, ki imajo samo ravnino. Najdaljša dirka, na kateri je do sedaj tekmoval, je bila **120 km dolga trasa v Italiji**. Med sezono ima včasih tekmo vsak teden, včasih pa samo enkrat na mesec.

Voljo in motivacijo mu dajejo rezultate in pa želja, da se čim bolj približa najboljšim in da mu nekoč uspe doseči rezultat, ki si ga želi. Pri vsem napornem delu pa je pomembna tudi dobra družba ter način dela v klubu.

Nekateri od najboljših rezultatov, ki jih je Patrik dosegel, so: 11. mesto na veliki nagradi Tišine, 20. mesto na državnem prvenstvu v Kranju ter 11. mesto na državnem tekmovanju na velodromu - kriterij.

In kakšne načrte ima za prihodnost? Po končani športni karieri si želi nadaljevati šolanje in se zaposliti. V prihodnosti si želi ostati v svetu kolesarstva kot trener, maser ali mehanik ali pa najti nove izzive v svetu kemije.

Ajda Bogataj

Ajda se je navdušila nad gimnastiko pred petimi leti, saj se ji je zdel zelo zanimiv šport. Takrat je imela treninge dvakrat tedensko po dve uri, zdaj pa trenira trikrat tedensko po tri ure, včasih pa tudi v soboto.

Poleg napornih treningov je za dobre rezultate potrebno paziti tudi na zdravo in raznovrstno prehrano.

Tekmuje v 5. starostni stopnji, in sicer na bradlji, gredi, parterju in preskoku, najljubši ji je ravno **preskok**, ker ima zelo dober odziv in na tem orodju dosega tudi najboljše rezultate. Tekmovalna obdobja so jeseni in spomladi, udeleži se štirih tekem v vsakem obdobju, ki potekajo tako v Sloveniji kot tudi na Hrvaškem.

Na treningih so najbolj naporene vaje za raztegovanje in moč, na tekmah pa je najtežje ostati zbran in brez treme. Voljo in motivacijo za trening črpa iz želje po čim boljših uspehih, zmagah in doseženih medaljah. **Nekaj najboljših Ajdinih rezultatov**: v ekipnih tekmovanjih je osvojila eno **zlato medaljo**, šest srebrnih in enajst bronastih odličij; na tekmah posameznikov pa je osvojila tri srebrne medalje ter dve bronasti.

V prihodnje si želi čim bolj napredovati in se uvrstiti na čim višjo stopnjo v gimnastiki, kasneje pa delati kot trenerka gimnastike.

Darja Marjanović

ŠUM SEKVOJ - GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

Glasilno ureja uredniški odbor: urednica: **Karmen Jenič**, člani: **Bogdan Mali, Darja Marjanović, Majda Meštrič, Vida Šter.**

Jezikovni pregled vodilnih člankov: **Karmen Jenič.**

Glasilno je natisnjeno v 600 izvodih. Grafična realizacija: Tomograf Novo mesto.

Fotografija: **Bogdan Mali in krajani.**

Naslov uredništva:

Birčna vas 1,

Novo mesto

sumsekvoj@gmail.com

Blaž Hutevec o svojem ansamblu, sosedih in lutki na strehi kombija

Krajani smo v zadnjem obdobju gotovo že nekajkrat slišali ime Ansambel Blaža Hutevca. Ime nam je bilo znano in hitro smo ga lahko povezali z mladim možem iz našega okoliša, ki je skupino ustanovil že v najstniških letih.

Nekateri smo Blaža poslušali na kateri od prireditev, drugi so o njem kaj prebrali, vsi skupaj pa bomo gotovo z veseljem prebrali še kaj več o samem glasbenem ustvarjanju ter okoliščinah nastanka ansambla.

Blaž, predstavi bralcem Šuma sekvoj, svoj ansambel. Kdo ste in katero vlogo opravlja vsak posameznik v ansamblu?

Ansambel Blaža Hutevca prihaja iz okolice Novega mesta. Člani ansambla smo štirje. Gašper Kralj igra bas kitaro in poje 2. glas, Ingrid Kralj poje 1. glas in igra klaviature, Nejc Stopar igra ritem kitaro in bobne ter poskrbi za povezovanje programa. Sam pa igram harmoniko in električno kitaro ter pojem 3. glas.

Gašper in Ingrid Kralj prihajata z Zajčjega Vrha pri Novem mestu, Nejc Stopar iz Sel pri Straži, jaz pa sem iz Gorenjih Lakovnic.

Sledi težko vprašanje. Kako bi predstavil vodjo ansambla? ;)

Vprašanje je res težko, kajti sam sebe težko predstavim. Bi pa rekel, da sem umirjen in ustrezljiv. ☺

Najbrž bi vsak, ki te pozna, to tudi potrdil. Vrniva se nazaj h glasbi. Od kdaj obstaja Ansambel Blaža Hutevca in kako se je vse skupaj sploh začelo?

V tej zasedbi igramo od začetka leta 2017. Začelo pa se je že kakšno leto prej, ko smo se priložnostno zbrali za šolski koncert na Šolskem centru NM. Poznali smo se že veliko let prej, saj sta Gašper in Ingrid moja bratranec in sestrična. Z Nejcem sva se spoznala v srednji šoli. Tako je bila med vsemi želja, da bi nekoč igrali skupaj.

Kje imate vaje? Kako ste prišli do tega prostora?

Sprva smo vadili v eni izmed sob v pritličju, a je bilo poleti prevroče in preglasno, tako da smo se odločili, da vse skupaj preselimo v klet, kjer ni take vročine. Uredili smo si tudi domači studio, da lahko kaj posnamemo.

Kje je bil vaš prvi nastop in po čem ste se ga najbolj zapomnili?

Naš prvi nastop je bil zagotovo na Šolskem centru v Novem mestu, kjer smo nastopili na koncertu Srednje strojne šole. Nastopili smo pod imenom »Dijaki z vseh šol«. Najbolj smo si ga zapomnili po navdušenju profesorice. ☺

Navdušenje profesorice vedno pride prav ☺ Blaž, kje vse ste nastopali? Obstaja kakšen smešen pripetljaj s teh nastopov?

Nastopali smo po raznih koncertih, festivalih, veselicah in pri- vatnih zabavah. Smešna anekdota iz enega koncerta pa je, da so imeli pred vhodom v dvorano razstavljene svečane obleke, seveda na plastičnih lutkah, kakršne vidimo v raznih izložbah. Med naših nastopov v dvorani so nam glasbeni prijatelji eno izmed lutk (brez obleke) privezali na streho kombija, ki je bil parkiran pred kulturnim domom. Predstavljajte si smeh, ko smo prišli ven iz dvorane ☺

Ko bomo torej videli, kako se po Lakovnicah vozi kombi z lutko na strehi, bomo vedeli, kdo sedi v kombiju ☺ Kako pa skrbite za promocijo? Se ti zdi, da ste na Dolenjskem že uveljavljeni ali pa še marsikje ne vedo za vas?

Za promocijo skrbimo največ preko družabnih omrežij, ker lahko tam z objavami dosežeš veliko število ljudi. Seveda ne manjka raznih promocijskih nastopov, saj gre dober glas v deveto vas. Največ promocije pa nam prinesejo nagrade na festivalih, kjer nas potem opazijo razni mediji, od časopisov in revij do radia in televizije.

Uveljavljeni definitivno še nismo, se pa počasi prebijamo na površje. Z vsakim nastopom, vsako novo skladbo, vsakim člankom v medijih pridobivamo nove poslušalce in pozornost.

Če ime ansambla vtikamo v kanal Youtube, lahko zasledimo tudi avtorske pesmi. Bi katero od njih izpostavil? Kakšne so okoliščine njenega nastanka?

Trenutno imamo že štiri avtorske pesmi. Tri izmed teh so že objavljene na našem Youtube kanalu, četrta pa bo izšla ob koncu junija. Kot zadnjo našo bi omenil pesem z naslovom »Soseđa«, za katero je besedilo napisal kar moj oče Mirko Hutevec, s čimer nas je vse presenetil. Nikoli ga nismo imeli za pesnika. ☺

Po uglasbitvi nam je bila tako všeč, da smo jo takoj posneli in izdali.

⇒ **Znova dokaz, da je v naši krajevni skupnosti mnogo talentov. Tudi pesniških. Kaj pa drugi narodno-zabavni ansambli? Vam je kateri še posebej blizu?**

Točno določenega idola nimamo, so pa med večjimi zagotovo Slaki, Avseniki, Miheliči in drugi. Njihove pesmi so najbolj poznane med vso množico. Še vedno se največja fešta naredi s »Čebelicami« in z »Rib'nčanom« ...

Kakšni so vaši cilji na glasbeni sceni? Zagotovo obstaja tudi kakšna skrita želja?

Naši cilji so, da si pridobimo prepoznavnost in pa zaupanje poslušalcev. Seveda si vsi želimo čim več nastopov in novih avtorskih skladb. Naša skrita želja je tudi ta, da bi čez veliko, veliko let, ko ne bomo več nastopali, tudi katera od naša skladba ponarodela, da bi na tak način pustili svoj pečat v zgodovini slovenske narodno-zabavne glasbe.

Komu si lahko najbolj hvaležen, da si na svoji glasbeni poti prišel do tega, da imaš svoj ansambel? Kaj zate to pomeni?

Najbolj hvaležen sem zagotovo staršem, za vso podporo – takšno in drugačno. Če ne bi oče pred okoli 15-imi leti domov pripeljal harmonike, bi zdaj najbrž na kakšnem igrišču brcal žogo in se ne bi zavedal, kaj zamujam. 😊

Kaj je v Blaževem koledarju zapisano glede nastopov v prihodnje?

Koledar za to sezono se še polni, lahko pa vas povabim na nekaj izmed naših javnih nastopov, kjer nas boste lahko videli in slišali.

13. 5 – Polkafest Celje

2. 6. – Pasuljada v Poljanah pri Mirni Peči

22. 6. – Festival Vurberk

23. 6. – Veselica Mirna Peč

30. 6. – Veselica Rosalnice

21. 7. – Veselica Dragatuš

28. 7. – Veselica Rožni Dol

11. 8. – Veselica Štrekljevec

31. 8. – Festival Ptuj

21. 10. – Topliško jabolko

Hvala, Blaž, ker si svojo glasbeno zgodbo podelil z nami. Tebi in tvojim prijateljem iz ansambla želimo veliko uspeha, predvsem pa naj vaša glasba ljudem polepša trenutke njihovega vsakdana.

Hvala za lepe želje, tudi mi si želimo, da bi vsi uživali v naši glasbi. Pa se vidimo na kakšni veselici! :)

»Da druge premagaš, moraš biti krepak; da sebe premagaš, moraš biti neomajen.«

Tilen Ovniček

Tilnova športna pot se je začela pred devetimi leti, ko je prvič obiskal atletske stadion. Začetki so bili bolj igra, zabava, vendar je kmalu ugotovil, da se želi resno ukvarjati z atletiko.

Tako se je pri 13-ih letih pričel spopadati s težkimi in fizično zelo napornimi treningi ter že takrat razumel, kakšen šport je atletika. Krut in neizprosni. Brez trdega dela, vsakodnevnih treningov, ki so vodili tudi k omotičnosti, bruhanju in slabemu počutju, se ne da uspeti. Prav to je bil ključ, da je hitreje napredoval kot ostali.

Vse skupaj pa le ni bilo tako rožnato, saj so mu še večji in hitrejši napredek onemogočile **poškodbe**. Tako je že kot zelo mlad izkusil grenkobo tega športa in skoraj že popolnoma obupal. Z veliko domačo podporo, z lastnimi napori in sredstvi je poškodbo učinkovito zacelil. V tisti sezoni je sicer osvojil nekaj medalj na državnem prvenstvu in atletske pokalu Slovenije, vendar je vedel, da je sposoben še več, saj je treniral veliko več kot ostali. Komaj je čakal začetek naslednje sezone. A zopet ga je povsem nepričakovano doletela smola in poškodba kolena. Kazalo ni na nič resnega, zato je še naprej treniral in tekmoval, vendar pa so bolečine vse hujše in hujše. Takrat, pri 17-ih letih, je dobil tudi prvi **poziv v reprezentanco**, ki se mu ni želel odreči in je tekmoval z neznosnimi bolečinami. Posledično je bil nad rezultatom razočaran. Obupal je. Spraševal se je, kaj dela narobe, zakaj se to dogaja njemu. »Ne zmorem, ne želim več!« Bil je res na tleh in spet je bila družina tista, predvsem **mami Janja**, ki ga je uspela prepričati, naj nadaljuje. In še dobro, da ga je!

Sledilo je 9 mesecev rehabilitacije ter menjava trenerja in januarja 2016 je začel od začetka. Imel je 5 mesecev časa, da se vrne na raven, kjer je že bil. Uspelo mu je še bolje, rezultatsko

je bil najboljši do sedaj, s klubskimi kolegi so odtekli dva klubska rekorda v štafetnih tekih 4 x 100 m in 4 x 300 m.

Bil je poln motivacije pred pričetkom pripravljalnega obdobja za leto 2017 in bil je čas, da pokaže vsem, kaj zmore, zato si je rekel: **„Prišel je moj čas!“** In res je bilo tako – na zimskem državnem mladinskem prvenstvu Slovenije je zasedel 3. mesto z rezultatom 7.01 (samo dve stotinki za prvouvrščenim), kar je tudi **nov klubski rekord AK KRKA**. Prejšnjih rekord je bil star 16 let!

To je bila odlična popotnica za poletno sezono. Zavedal se je, da bo poletje naporno, poleg treningov ga je čakala še matura, ki te tudi psihično izčrpa. Vse skupaj je vendarle pripeljal tja, kamor si je želel – na vrh članske atletike. Tekmoval je še v kategoriji mladincev U20, že na državnem prvenstvu članov U23 pa je na 100 m osvojil 3. mesto in bil najmlajši na odru za zmagovalce. Tri dni kasneje se je odpravil na reprezentančno tekmo na Slovaško, kjer je v mednarodni konkurenci zasedel 6. mesto. Že čez dva dni pa ga je čakalo dvodnevno tekmovanje, državno prvenstvo za mladince U 20. Kljub napornim preteklim dnevom je osvojil kar **tri medalje**, 3. mesto na 100 m z novim osebnim rekordom 10.89, v štafetnem teku je na zadnji predaji svoji ekipi pritekel **ZLATO MEDALJO** in naslov državnih prvakov, naslednji dan pa je na 200 m zopet

osvojil bron. Že čez en teden je sledila reprezentančna članska tekma na jugu Srbije – **Balkansko člansko prvenstvo**, v ekipo je bil izbran za tek v štafeti 4 x 100. S fanti so si pritekli **srebrno medaljo**, kar je bil res izjemen uspeh, saj so premagali atletske velesile, kot so Hrvaška, Srbija, Izrael, Bolgarija. Za konec prvega dela sezone pa ga je čakalo še člansko državno prvenstvo, kjer si je pritekel 4. mesto, v štafetnem teku 4 x 100m pa so s soatleti postali celo **državni prvaki**.

V jesenskem delu sezone ga je za začetek čakal atletski pokal Slovenije, kjer je zasedel odlično 2. mesto. Že čez 14 dni pa si je na zadnji tekmi sezone, na članskem **atletskem pokalu Slovenije** priboril **ZLATO**. Bil je enostavno presrečen. Nepopisno!

V letu 2018 je že dosegel naslednje odlične rezultate: 1. mesto na mednarodnem mitingu v Vidmu (Italija), 2. mesto na državnem članskem prvenstvu na 60 m in 3. najboljši rezultat zimske sezone v Sloveniji.

Vsekakor pa si v tem letu želi doseči **normo za Evropsko prvenstvo v atletiki**. Verjamem, da mu bo uspelo, saj njegova pot vodi samo še navzgor!

Darja Marjanović

»Glasba je najmočnejša oblika čarovnije.«

Patricia Ovniček

Patricia je pričela z igranjem klarineta septembra 2010, uspešno je že končala nižjo glasbeno šolo (6 razredov), letos pa bo zaključila osmo leto šolanja na Glasbeni šoli Marjana Kozine.

Ko je razmišljala o vstopu v glasbeno šolo, klarinet sicer ni bil njena prva izbira. Ljubša sta ji bila violina in klavir, vendar pa je bila mamina beseda zadnja – izberi si klarinet ali saksofon ☺ Patricia se je odločila za klarinet, saj ima mehek zvok in lahko z njim ustvariš lepe, nežne melodije.

Najraje zaigra klasično glasbo, vendar pa se loti vseh zvrsti. Kadar se mora lotiti zahtevnejših skladb, bi najraje klarinet postavila v kot za vedno, pa vendarle vedno najde dodatno motivacijo, da nadaljuje. Tukaj imata zelo veliko vlogo mami Janja in njen učitelj, profesor Rado Kompan, ki je zelo potrpežljiv in jo vedno spodbuja k še lepšemu igranju in boljšim dosežkom. Pa tudi sama pravi, da zelo nerada pusti stvari nedokončane, saj se zaveda, da bi ji bilo kasneje žal.

Patricia ne mara solo nastopov, raje igra v skupini – v orkestru ali v komorni skupini. Še posebej je lahko ponosna na dosežke, ki jih dosega v komorni zasedbi klarinetov. Že leta 2015 je v komorni zasedbi sedmih klarinetov prejela **zlato priznanje in 3. nagrado** na mednarodnem tekmovanju Davorina Jenka v Beogradu. Še uspešnejša so dekleta v kvartetu klarinetov. Skupaj so sicer že od začetka šolanja v glasbeni

šoli, na pobudo profesorja Roka Šincka pa so se povezale v komorno zasedbo jeseni 2017 in marca 2018 v **prestižni kategoriji »bachelor«** že osvojile **srebrno priznanje** na mednarodnem tekmovanju v Svirelu na Krasu.

Patricia že nekaj let igra tudi v Pihalnem orkestru Krka, s katerim gostujejo na koncertih tako v Sloveniji kot tudi v tujini.

Igranje klarineta je postalo del Patriciinega življenja in vsakdanje rutine, zapolni in polepša ji dan, zato bo zagotovo tudi v prihodnosti navduševala svoje poslušalce.

Darja Marjanović

PRIDIH BIRČNE VASI V ODDAJI ZVEZDE PLEŠEJO

Tomaž Šter – profesionalni plesalec

Tomaž in Rebeka, Foto: Bor Slana

Začetki

S plesom sem se začel ukvarjati pri dvanajstih letih, ko smo skupaj z nekaj prijatelji iz vasi obiskali prve plesne vaje v takratni Plesni šoli Urška v Novem mestu pod vodstvom Borisa in Mateje Janičjevič. V kombinaciji druženja, glasbe, gibanja in učenja vedno zahtevnejših plesnih korakov sem zares užival in z velikim veseljem sem začel spoznavati svet plesa.

Trdo delo in vsakodnevni treningi

že v začetku sem se usmeril v ples v paru, torej v standardne in latinskoameriške plesne. Pri standardnih plesih je poudarjena eleganca in prefinjenost plesa v paru, latinskoameriški plesi pa dovoljujejo več svobode v gibanju in izražanju, so praviloma bolj fizični, temperamentni. Moja prva soplesalka je bila Staša Berkopec, s katero sva že v prvem skupnem letu začela tekmovali in počasi dosegati tudi prve uspehe. Po prvem tekmovalnem letu, leta 2000, sva pričela s treningi v Plesnem klubu Novo mesto, kjer so takrat poučevali odlični in predani mladi strokovnjaki iz Ljubljane (Maja Geršak, Peter Majzelj, Andraž Snaj), sčasoma pa sva s Stašo začela obiskovati dodatne treninge v Plesnem klubu Urška v Ljubljani pod vodstvom Barbare Nagode Ambrož in Nataše Ambrož. Po končani srednji šoli sva se vpisala na študij v Ljubljani, kjer je ples dokončno postal najpomembnejši in osrednji del mojega življenja. Vse bolj intenzivno so se vrstili nastopi, tekmovalja, priprave, izobraževanja, treningi, potovanja, hkrati pa sva se posvečala tudi poučevanju mladih plesalcev. Izobraževala sva se pri nekaterih najbolj cenjenih plesnih strokovnjakih in obiskovala najprestižnejše plesne turnirje po Evropi. Po desetih letih skupnega plesnega ustvarjanja sva se naposled odločila, da je čas za nove izzive, in si poiskala nova plesna partnerja.

Konec aktivne tekmovalne poti

moja plesna pot je bila od tistega trenutka naprej precej razgibana. Naslednja leta sem tako preživel v Kanadi, pa spet v Sloveniji ter na koncu pristal na Danskem, kjer sem leta 2012 tudi zaključil z aktivno tekmovalno plesno kariero. Čeprav sem prenehal tekmovali, sem ostal zvest plesu, saj mi seveda pomeni ogromno in je z

Tomaž Šter in Aleksandra Balzamovič, Foto: Miro Majcen

menoj že toliko časa, da je postal neločljivo povezan z vsem, kar sem. Ples je zame svoboda, užitek in način izražanja – po koncu aktivne športne poti pa je ples zame tudi služba, delo, odgovornost. Ples je vedno bil poligon, skozi katerega sem se učil in tudi marsikaj naučil o sebi in svetu, in po toliko letih so plesne dvorane ter lastno telo in gib postali moj dom.

Po koncu tekmovalne kariere sem se lahko bolj posvetil ostalim oblikam plesnega udejstvovanja – v prvi meri je to poučevanje tako otrok kot odraslih, od začetnikov pa do tekmovalnih parov. Tri leta sva skupaj s Stašo vodila Plesni klub Novo mesto, trenutno pa poučujem le v Ljubljani, predvsem v Gibalnem inštitutu Vija Vaja.

Ples predstavlja pomemben del mojega življenja

dvorana za treniranje, katerakoli, je zame vedno bila in je še vedno poseben kraj. Sem eden tistih plesalcev, ki zelo uživajo tudi v samem procesu treniranja, raziskovanja, učenju novega. Težko prekosiš občutek, ko po urah treniranja doživiš preboj v znanju, ko ustvariš nekaj novega, se povsem zliješ v izvajanje nekega giba ali z energijo nabite atmosfere, ki se včasih soustvari skupaj z ostalimi plesalci. Še vedno sem izpopolnjeval svoje plesno znanje, poleg poučevanja sem se posvetil tudi pridobivanju znanja v drugih plesnih zvrsteh ter nastopanju na raznih prireditvah, gledaliških odrih in na televiziji. Zadnji dve leti sem del ekipe profesionalnih plesalcev v oddaji Zvezde plešejo na Pop TV-ju. Zvezde plešejo je plesna oddaja, televizijski plesni šov, v katerem 12 zvezdnikov pleše v paru s profesionalnim plesalcem. Plesni par iz tedna v teden pripravlja nove plesne točke, gledalci in sodniki pa jih ocenjujejo in izločajo. Na koncu ostane zmagovalec, ki prejme plesni globus. Trenutno smo v drugi sezoni, ki se počasi bliža h koncu. V prvi sezoni sem plesal z gledališko in filmsko igralko Aleksandro Balmazovič, letos pa z vsestransko Rebeko Dremelj. Sodelovanje v oddaji mi je ponudilo zelo drugačno obliko ustvarjanja in kreiranja plesnih točk, ki jih vsakotedensko lahko delim z gledalci. Vsi na oddaji delamo res intenzivno in novi izzivi nas pričakajo vsak dan – vseeno pa zaradi veselja in ljubezni do plesa zelo uživamo. Vesel in ponosen sem, da taka oddaja pri nas obstaja, saj širi pozitivnost ter lepoto te dejavnosti.

Podružnična šola v Birčni vasi

V četrtek, 26. 10.

2017, smo na šolskem igrišču izvedli prireditev ob zaključku energetske sanacije Podružnične šole Birčna vas.

Udeležili so se je starši in stari starši učencev, predsednica sveta šole, ga. Andreja Šurla; pomočnik ravnateljice OŠ Šmihel, g. Stane Papež; predsednica KS Birčna vas, ga. Majda Meštrič; predsednik KS Uršna sela, g. Milivoj Golič, podsekretarka za protokolarne zadeve in kulturo MO Novo mesto, mag. Sandra Boršič, in župan MO Novo mesto, g. Gregor Macedoni.

Učenci so v več kratkih igranih prizorih prikazali pomembne trenutke v zgodovini naše šole. Predstavili so, na kakšen način so leta 1907 ustanovili šolo, jo zgradili in leta 1910 odprli ter kdaj so opravili večja obnovitvena dela na šolski stavbi, v njenih prostorih in zunanjih površinah. Natančneje so prikazali popolno energetska sanacijo, ki sta jo v obliki javno-zasebnega partnerstva podprli

*Prireditev ob energetske prenovi Podružnice Birčna vas
Ob cesti pri gozdu stoji naša šola, svetla kot dan,
igrišče ima zraven, da na njem se igram ...*

(Zapisali ob 100-letnici šole, 2008)

MO Novo mesto in Petrol d. o. o. Prizore so popestrile pesmi učencev, ki sta jih spremljala nekdanja učenca podružnice, Matej Povž s kontrabasom in Blaž Hutevec s harmoniko. Učenci so prireditev izvedli odgovorno in samostojno. Vsem udeležencem so v spomin na ta prijeten in enkratni dogodek

podarili bralno kazalo, na katerem je v slikah predstavljena šola Birčna vas skozi čas.

Na prireditvi se je vodja podružnice, ga. Vida Šter, zahvalila vsem, ki so pomagali pri izvedbi sanacije in pripravi prireditve, ravnateljici šole za podporo, aktivno vodenje in usklajevanje del med izvajalci

in šolo, Petrolu d. o. o. ter MO Novo mesto za financiranje del. Poudarila je, da so vsi imenovani prepoznali vrednost šole in zaupali v prihodnost otrok. Kaj prenova šole pomeni staršem, je v govoru predstavila predsednica sveta staršev podružnice, ga. Urška Hrovatič. Svoje misli sta izrazila tudi predsednika KS Birčna vas in KS Uršna sela, ga. Majda Meštrič in g. Milivoj Golič, ki sta pohvalila sodelovanje šole s krajem, izpostavila pa sta potrebo za ureditev prometnih površin pri šoli zaradi varnosti otrok. Župan MO Novo mesto, g. Gregor Macedoni, je učence pohvalil za njihov nastop, z njimi sproščeno poklepetal, vsem pa predstavil načrtovanje in izvedbo del. Dejal je, da se zaveda, da sta življenje in delo na podružnični šoli drugačna kot na večjih šolah ter ob tem izpostavil prednosti, ki jih imajo podružnice za učence, starše in utrip kraja, v katerem stoji šola.

Prireditvi je sledil ogled šole ter prijeten klepet učencev, staršev in gostov.

Zapisala vodja podružnice:
Vida Šter

Samo Amerika je bila moja edina dežela,
a prišla sem sem, ker grajska gospoda se me je želela.
Pred mnogimi leti na Dolenjsko so me prinesli
in mojo skromnost v širni svet ponesli.

Ekscelenca na gradu vsa je izumrla,
a jaz sem se borila, ker nisem hotela, da bi umrla.
Za obstanek borila sem se vrsto let,
do živega mi nista prišla ne sneg in ne led.

Kar nekaj let je že minilo,
ko pod mojo senco grajsko gospodo je hladilo.
Slišala sem zgodbice: vesele, žalostne, mnoge,
In spoznala, da zmaguješ le na dolge proge.

Veje moje razprostirajo se na široko
moje deblo pa je elegantno in visoko.
Na meni iglic je na milijarde
in na pogledu name vsakdo sapo zajame.

Odkrili so, da sem prava redkost v tej deželi,
jaz pa sem vesela, da končno so me medse sprejeli.
Šele po dolgih letih so me opazili,
jaz pa močno upam, da kaj koristnega se bodo o meni naučili.

Ja, ob meni bila je sestra mlajša,
a njena pot bila je veliko krajša.
Strela z neba vzela ji je življenje,
a v meni pustila tiho je trpljenje.

A jaz sem se odločila, da ostanem tu in se ne dam,
ker te dolenjske gričke preveč rada imam.
Tu v tem okolju ostanem, ker mi je lepo,
saj drugo najvišje na svetu sem drevo.

mamica Tanja in Neža Blatnik, 3. r.

Učenci Podružnice Birčna vas spoznavajo značilnosti sekvoje, maj 2016 (od leve proti desni Srečko Petric, Vladimir Pavec, Vida Šter, Mojca Pirc, Marjanca Šoško, zadaj levo Andreja Krnc).

Sekvoja.

V našem življenju
zelo pomembna si,
ker naš vir življenja si.
Kot vse rastline lepo zelena si.
Hitro rasteš
in se debeliš,
nam pa srečo, ljubezen in zdravje podariš.
mamica / Maja in Tea Čelič, 3. r.

Spomin na sekvoje na Ruperč Vrh

S sekvojami sem se seznanil v rani mladosti in sicer pri 6 ali 7 letih, med enim od obiskov pri teti, ki stanuje na Ruperč Vrh, nedaleč stran. Kasneje sem jih videval praktično vsak dan na poti v šolo in iz nje. Pokojna babica je pripovedovala, da sta sekvoji že rasli, ko so posestvo prevzeli Fabjančiči. Zaradi ugodnih razmer sta relativno hitro dosegli odraslo višino in obseg debla. Sekvoji sta bili nekoč svojevrstna posebnost, vsaj za časa ko so gospodarji še živeli na posestvu in je grad še stal, kasneje pa sta postali točki srečevanja ob praznikih in zabava za otroke. Če se prav spomnim, sem pri 9 letih prvič splezal na vrh severne (danes še stoječe) sekvoje, z nje pa se mi je odprl prekrasen pogled na Novo mesto z okolico. Plezanje je bilo prava avantura, saj so bile spodnje veje tako debele, da jih malček palček sploh nisem mogel objeti z obema rokama, rasle pa so tako goste, da bi ob padcu zagotovo obvisel na veji in ne bi mogel pasti na tla. Žal v tistih časih nisem mogel niti sanjati o kakem daljnogledu ali fotoaparatu. Danes je ena in edina preostala

sekvoja žalosten spomenik nekoč boljšim časom, ki občasno doživi obisk šolarjev, še manj pogosto pa krajanov ali turistov. Pri življenju je torej ostala le ena sekvoja, saj se je druga posušila zaradi več razlogov. Obe sekvoji sta bili ob koncu vojne močno poškodovani, saj so partizani ob zmagi na vrhu izobesili zastavi, med neurjem pa je bila teža prevelika in vrha sekvoj sta se odlomila. Kasneje so gozdarji poskusili sanirati poškodovano vrha in so ju pošteno znižali, tako da je bil odžagan del debla debel kakih 30 cm, kar daje slutiti, da sta bila odlomljena dela visoka okoli 10 m. Spomnim se pločevinastega pokrova, ki je pokrival odžagan del in je bil velik kot pokrov kante za smeti (vsaj meni se je zdel tako velik). Točne razlage propada južne sekvoje nikoli nisem slišal, videl pa sem ostanke in seveda štor ob hiši nekdanjega sošolca, Robija Franceta. Krajanji so se ob sekvojah zbrali ob nekaj priložnostih: za 1. maj, ob kresovanju in seveda ob prvi izdaji krajevnega glasila Šum sekvoj. Ob tej priložnosti je bila pri sekvojah proslava. Kar se tiče obuditev druženj ob sekvoji, je potrebno pomisliti predvsem na pridobitev dovoljenja lastnika denacionaliziranega posestva g. Fabjančiča ml. Ne vem, kdo zanj upravlja posestvo. Lahko le špekuliram. Prostor je z okolico kar vabljiv in bi bilo mogoče urediti mini park in piknik prostor, seveda pa so tu še krajanji Ruperč Vrha, ki bi se morali strinjati z občasno povečanim hrupom ob prireditvah in vsem, kar sodi zraven – promet, parkiranje ... Sekvoja prav gotovo zaznamuje kraj, ne nazadnje je fotografija obeh sekvoj celo na

google maps in bi bila potrebna posodobitev. Žalostno je le, da se je država v podobnih primerih že prevečkrat zavezala k varovanju takih in drugačnih spomenikov, žal pa obljube ni držala iz različnih razlogov. Največkrat je izgovor finančno breme, ki da je preveliko. Preteklost nas žal dohiteva in se ponavlja, mislim da vseh teh gradov le ne bi bilo treba požgati. Jakac se je na večer požiga zgroženo upiral, vendar je bila politična odločitev partizanskega vrha odločna in neuklonljiva. Spomine na požig dolenskih gradov sem bral na neki spletni strani, ki so jo medtem okužili hekerji, tako da ni več varna (sporočilo sistema). Kolikor se spomnim, so bili omenjeni trije pisni viri za objavljen tekst in slike.

oči / Aleš in Leon Golob, 3. r.

Sekvoja

Bil je lep sončen dan,
šla sem k sekvoji naspana in razigrana.

Pri sekvoji sem prepevala
in ta melodija je odmevala.

Zraven sekvoje razvaline gradu Ruperč Vrh
stojijo,
o svoji preteklosti govorijo.
Lana Rajar, 3. r.

Sekvoja pripoveduje

Sem sekvoja. Naj vam povem svojo zgodbo. Začela se je, ko so naju s sestro pripeljali na Ruperč Vrh. Posadili so naju blizu graščine.

Bilo me je strah, a ker sem bila s svojo sestro, sem se hitro opogumila. Za naju so lepo skrbeli. Po mnogih letih je moja sestra zbolela. Požagali so jo. Zame pa so si potem še bolj želeli, da živim dobro in srečno. Še sedaj krasim Ruperč Vrh v vasi Birčna vas pri Novem mestu. Otroci Podružnice Birčna vas so me v okviru Unescovega projekta Dediščina v rokah mladih – Mladi posvojijo spomenik, posvojili in me včasih obiščejo. Pod mojimi vejami se igrajo stare in nove igre, se pogovarjajo in smeji. Ogledajo si tudi razvaline gradu in se pogovarjajo, kako je bilo nekoč. Vesela sem, ko jih gledam. Želim si, da bi še dolgo razveseljevala otroke in ostale obiskovalce.

Maša Gregorčič, 3. r.

Sekvoja pripoveduje

Nekega dne je bil zelo lep dan. Ta dan je bila v našem parku poroka. Naenkrat je začelo deževati in močno pihati. Zaslišala sem grmenje. Bliskalo se je. Potem me je nekaj udarilo. Bila je strela. Graščaki so videli, kako me je zbolelo. Bili so žalostni. Čeprav sem si opomogla, so me čez nekaj let požagali. Ostala pa je še ena sekvoja, moja sestra,

Haiku

Rada bi knjigo,
učila se bom iz nje,
rada se učim.

Sonce nam sije,
moja hiša je lepa,
igram se s sestro.

Mija Hudorovič, 3. r.

Sanjam o sreči.
Kaj pa je zame sreča?
Igra s sošolci.

Minea Miklič, 3. r.

Sanjamo vsak dan.
V vsaki hiši so sanje.
Lepo življenje.

ki večkrat pripoveduje o starih časih.

Sekvoje niso tako znane po Sloveniji, ampak po Ameriki. Na Dolenjskem sem še edina, ki še stojim, zato sem zavarovana kot naravni spomenik in sem kulturna dediščina Slovenije. Visoka sem okoli 30 metrov. Več otrok je potrebnih, da me objamejo. Kadar me objamejo, sem najsrečnejša. Večkrat mi zapojejo:

Dežek pada,
kislo se drži,
Benjamin se ne smeji.

Ko se nasmeji,
lep dan nam pridobi.

Sonce zasije,
sonce vse posuši,
Benjamin se smeji
in v šolo pohiti.

Skupaj gremo do sekvoje,
spet smo dobre volje.

Občudujemo sekvojo.
Res je lepa,
tudi če je sama.
Zelo nam je všeč,
zato jo ohranimo,
da se je vsi razveselimo.

Andraž Šurla, 3. r.

Oh, baletka sem!
Stopam po tihi glasbi.
Sreča v srčku.

Sanja Lužar, 3. r.

Zvezda, sveti mi,
da vrnem zdrav se domov.
Veselje v hiši.

Drevo, rasti nam,
da te bom lahko objel,
sanje zaupal.

Gal Bartolj, 3. r.

Rad imam sonce.
Lepo, toplo mi je z njim.
Začnem sanjati.

Sonce, pridi k nam!
Učenci se učimo.
To niso sanje.

Doroteja Stazinski, 3. r.

VSAKDANJA
ZGODBA IZ
SOSEŠČINE

Taci in Špica

V bližini živita
dva pasja
prijatelja Taci in
Špica. Taci je že v
letih kot njegov
gospodar in vse
svoje življenje živi
v tem delu vasi.

Špica je nedavno sama poiskala dom pri prijaznih ljudeh. In tako sta postala prijatelja.

Taci previdno in počasi raziskuje teren, malo postoji, ko ga kdo ogovori, pomaha z repom, označi teren in gre naprej. Zdi se, da vsakomur, ki ga sreča, nameni vsaj zamah z repom. Špica je mlada, posnema starejšega prijatelja in se od njega uči, vidi pa se, da je njen korak hitrejši in bolj radoveden.

Velikokrat se skupaj podata na obhod do malo bolj oddaljenih sosedov. Vedno hodita skupaj, ko pa prideta do prvih hiš, si razdelita teren, kjer obiščeta svoje prijatelje, pa tudi sosedje smo jih veseli. Malo označita teren, in ko se odločita, se najdeta na kraju, kjer sta se ločila in se skupaj odpravita domov. Brez naglice, brez grdih pogledov. Molče stopata drug ob drugem.

Lahko se od njiju učimo. Večkrat se onadva srečata s sosedi, kot pa se sosedi med seboj.

Ko ju vidim, večkrat razmišljam, da bi se tudi mi morali od takšnih prijateljev kaj naučiti. Ne sprašujeta se, ali sta bila povabljeni na obisk, ali gresta ob pravem času. Ko se odločita, gresta in nihče jima ne da vedeti, da sta nezaželena.

Taci je žal izgubil svojega gospodarja in tako so ga odpeljali drugam.

To prijazno pasje bitje Špico običajno srečam na poti, po kateri sta skupaj s Tacijem raziskovala okolico in vedno mi na misel pride ena beseda – prijateljstvo. Kako malo je treba, da si polepšamo ali pokvarimo dan ...

Večina izmed nas se sprašuje, ali je pravi čas za obisk sosedu, ga bomo morda motili, kaj pa če noče, da pridemo ...

Velikokrat je dovolj samo prijazna beseda in pogled, da sebi in sosedom polepšamo dan. Naučimo se kaj tudi od ostalih živih bitij.

P. S. Kljub temu, da vseh iz zgodbice ni več, nauk ostaja.

Majda Meštrič

Raznolika Indija

Prvi vtisi – Delhi

V času polarnega mraza, ki je konec februarja pestil večji del Evrope, smo se tri študentke odpravile na dvotedensko potovanje po vzhodnem delu Indije. Letele smo iz Zagreba preko Dubaja do Delhija. V Delhi smo priletele pozno popoldne. V mestu smo že imele rezerviran hostel, zato smo zamenjale nekaj denarja in se z metrojem odpravile direktno tja. Po neprespani noči smo komaj čakale na posteljo. V hostlu pa so nas obvestili, da imamo rezervirano samo eno posteljo za tri osebe. Ker smo bile resnično utrujene in si nikakor nismo želele nočnega iskanja drugega prenočišča, smo doplačale (veliko višjo ceno) še za dve postelji in se odpravile spat. Drugo jutro smo se odpeljale do Qutab minarja. Gre za znamenitost iz začetka 12. stoletja, ki je pod Unescovo kulturno dediščino. Občudovale smo 72 m visok stolp zmage iz rdeče opeke s petimi balkoni. Poleg stolpa je prva zgrajena mošeja v Indiji. Znotraj kompleksa ruševin in vrtov pa je ohranjen tudi vojni plen, 7 m visok železni steber z

napisom v sanskrtu. Pravijo, da se moraš s hrbtno stranjo nasloniti na steber, in če se tvoji roki skleneta, potem boš imel v življenju veliko sreče. Same si te sreče žal nismo uspele zagotoviti, saj je steber že dolga leta zaščiten z varnostno ograjo. Po ogledu smo se odpravile na ogromno železniško postajo. Najprej smo vlak iskale na napačni postaji napačnega dela tega velikega mesta, vendar smo to na srečo kmalu ugotovile in napako popravile. Vožnja z vlakom do Jaisalmerja je bila dolga, še daljša pa zato, ker v spalnem vagonu nismo dobile postelje, ampak zgolj sedišča. Ah, vse se preživi. Ljudje na vlaku so bili prijazni in kmalu so se spletile prijateljske vezi. Noč smo nekako preživele tako, da smo si delile deske ležišč s prijaznimi domačinkami.

Jaisalmer – zlato mesto

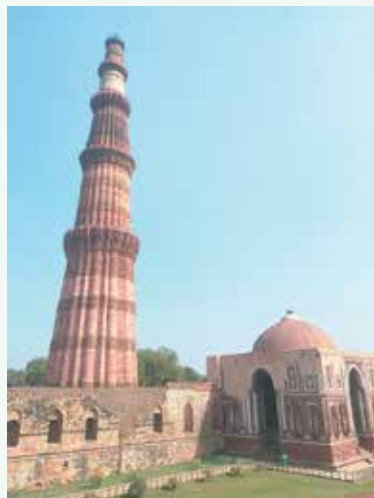
Naslednje jutro smo se zbudile v popolnoma drugačni pokrajini. Povsod naokoli je bil rumen pesek, v mestu pa so bile vse stavbe rumene in v puščavskem soncu so se čisto zares zlato svetlikale. V tem mestu

smo se odpravile na kamelji safari v puščavo. Izkušnja je bila zanimiva, a tudi stresna, saj so kamele kar visoke in hitre živali. Zvečer so nam pravi puščavniki pripravili tipično indijsko večerjo – nevzhajani indijski kruh čapati (moka, voda in sol, pečeno v obliki palačinke) in njihovo zelenjavno čorbo. Hrana je bila izjemno okusna in pekoča. Do takrat smo že obvladovale prehranjevanje z uporabo zgolj desne roke (leva je namreč nečista). Zvečer smo zakurili ogenj in se pogovarjali o zelo zanimivem puščavskem načinu življenja. Živijo namreč brez elektrike in tekoče vode, brez zdravnikov in prehranskih dopolnil. V puščavi smo tudi prespale in prav čarobno je bilo zaspati pod zvezdami na drugem koncu sveta. Drugo jutro smo po okrepčilu zopet zajahali kamele in se vrnili v mesto.

Jodhpur – modro mesto

Hiše v Jodhpurju so prvotno modro pobarvali pripadniki vere brahmanizma, kasneje pa so ugotovili, da modra barva odganja mrčes in zato so prebivalci mesta

vedno več hiš pobarvali z modrim odtenkom. V Jodhpurju smo si ogledale mogočen fort – utrdbo, v kateri so živeli kralji oz. maharadže. Fort je preurejen v zanimiv muzej, v katerem preko avdio vodstva spoznaš zgodovino indijskih maharadž. Znotraj forta dela tudi zelo znani prerokovalec z dlani. Seveda smo preverile njegovo jasnovidnost, ubogi starec pa je ob navalu dela pri tretjem zaporednem prerokovanju kar malo zakinkal. Zvečer smo se že spet selile v novo indijsko mesto. Iz hostla do železniške postaje smo preko aplikacije najele Uber. Ko je mimo pripeljal avto, smo stekle do njega in ga vprašale, če gre do železniške postaje. Moški se je nasmejal in nam izrekel dobrodošlico. Pripeljal nas je do železniške postaje, plačila za prevoz pa ni sprejel. Na koncu se je izkazalo, da ta gospod sploh ni taksist, ampak naključni prebivalec, ki nas je zelo prijazno zapeljal do železniške postaje.

Džajpur – roza mesto

Strogi center trimilijonskega mesta Džajpur je danes zbledelo oranžen, nekoč pa je bila to lepa roza barva. Roza barva je znak gostoljubnosti in center mesta so v roza prebarvali ob obisku kraljice Viktorije. V Džajpurju smo obiskale Opičji tempelj,

kjer se prosto sprehajajo opice. Kupile smo nekaj arašidov, da bi jih hranile, ampak so nam prebrisane opice v manj kot petih minutah ukradle celo vrečko hrane. Na poti do templja smo poleg opic srečale še prosto sprehajajoče divje svinje in seveda krave ter potepuške pse. V Džajpurju smo pobližje spoznale tudi mogočnega slona oz. natančneje slonico Neno. Slonico smo hranile in božale, na koncu tudi zajahale. Bilo je mnogo bolj udobno, kraljevsko in predvidljivo kot jahanje kamel.

Agra

V Agri stoji znamenitost, ki spada med sedem čudes sveta – Tadž Mahal. Mavzolej je dal leta 1632 zgraditi šah Džahan in je znak večne ljubezni do žene Mumtaz Mahal, ki je umrla ob štirinajstem porodu. Grobnica je zgrajena iz belega marmorja in okrašena z 28 vrstami dragih in poldragih kamnov. Do glavnega dela Tadž Mahala lahko prideš skozi štiri mogočna in čudovito okrašena vrata. Tadž Mahal smo občudovale kar cel dan, saj še dandanes resnično jemlje dih s čistostjo, mogočnostjo in posebnostjo.

Varanasi – sveto mesto

Mnogo Indijcev si želi okopati se v sveti reki Ganges in umreti v svetem mestu

Varanasiju. Mesto je polno ozkih uličic, do reke pa vodijo visoke stopnice. Reka je široka, počasna in umazana. V tej reki se ljudje kopajo in perejo perilo, živali se napajajo, vmes pa plava pepel umrlih. Pokop v Gangesu si lahko privoščijo le bogatejši Indijci. Gre za obred, pri katerem najprej truplo zavito v zlato tkanino potopijo v reko, nato pa sežgejo na kupu drv. Najstarejši sin umrlega se ob tem pobrije po glavi in obleče v bela oblačila ter na koncu pepel umrlega raztrosi v vodo.

Za konec

Indija je država velikih nasprotij. Blišč bogatih se dnevno srečuje z bedo revnega posameznika. V Indiji se en trenutek sprehajaš po prenaseljenih mestih polnih smeti, drug trenutek pa uživaš v nepopisljivo lepih oazah miru. Indija nam dokazuje, da je sobivanje različnih kultur in verstev izvedljivo, po drugi strani pa je položaj žensk in deklet tam obupen in se le počasi spreminja na bolje. Indija predstavlja vsakemu popotniku, še posebej pa popotnici velik izziv in srečna sem, da sem se imela priložnost potepati po majhnem delčku te raznolike dežele.

Prenova dolenjske železnice

Lani poleti je bila izvedena poglobitev železniške proge pod mostičkom, nad katerim iz Birčne vasi poteka krajevna pot proti Babjem hribu. Opravili so tudi tlakovanje dostopa na vlak na postaji Birčna vas. Nekaj utrinkov smo ujeli v objektiv.

